

Міністерство культури та
інформаційної політики України
Національна історична бібліотека
України

Національний заповідник
«Києво-Печерська лавра»

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЗАПОВІДНИК
«КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКА
ЛАВРА»

Кириличні видання друкарні Києво-Печерської лаври:

каталог колекції
Національної історичної бібліотеки України

Київ 2022

УДК 021.2
К–431

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної історичної бібліотеки України

Упорядник: **Оксана Марченко**

Автор переднього слова: **Костянтин Крайній**

Відповідальний редактор: **Алла Скорохватова**

Редактори: **Світлана Смілянець, Світлана Смирнова, Тетяна Приліпко**

К-431   **Кириличні** видання друкарні Києво-Печерської лаври : каталог колекції Національної історичної бібліотеки України / Нац. іст. б-ка України; упоряд. О. І. Марченко; переднє сл. К. К. Крайнього; відп. ред. А. В. Скорохватова; ред. : С. І. Смілянець, С. М. Смирнова, Т. А. Приліпко. – Київ, 2022. – 84 с.

© Національна історична
бібліотека України, 2022
© Національний заповідник
«Києво-Печерська лавра», 2022

ЗМІСТ

<i>Крайній К. К.</i> До історії друкарні Києво-Печерської лаври	4
Від упорядника	8
Видання XVII–XVIII століть	10
Видання XIX–XX століть	49
Показчик назв	76
Іменний показчик авторів та персоналій	79
Бібліографія	80
Тлумачний словник назв стародруків	82

ДО ІСТОРІЇ ДРУКАРНІ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ

У 1616 р., за ініціативи архімандрита Єлисея Плетенецького, в стінах Києво-Печерської лаври запрацювала перша київська друкарня, яка понад три століття була одним з найбільших центрів книгодрукування в Україні, а її видання – взірцем друкарського мистецтва для всього слов'янського світу. Першим кроком до її створення вважають придбання на кошти з монастирської скарбниці у спадкоємців Федора Балабана, котрий помер у 1606 р., його друкарні й перевезення її зі Стратина до Печерської обителі. Також архімандрит Єлисей започаткував папірню у лаврському маєтку в м. Радомишль. Та найголовніше, йому вдалося зібрати у Києво-Печерській лаврі відомих українських учених-богословів, письменників, перекладачів, друкарів, готових долучитися до започаткованої Єлисеєм Плетенецьким справи. До гуртка, створеного печерським архімандритом, належали здебільшого інтелектуали зі Львова та Острога: Іов Борецький, Захарій Копистенський, Олександр Митура, пізніше до них приєдналися Памво Беринда, Лаврентій Зизаній, Тарасій Земка та ін. Водночас зі своєю діяльністю при новоорганізованій друкарні вони викладали у створеній 1615 р. на Подолі Київській братській школі, а Іов Борецький став її першим ректором.

Першою ж книгою, виданою друкарнею Києво-Печерського монастиря, став «Часослов» (1616). У своїй передмові Єлисей Плетенецький порівнював цей твір із молитвою, якою починається будь-яка добра справа. Він був переконаний, що «Часослов» втворює шлях іншим лаврським виданням, потрібним як церкві й побожному церковному читачеві, так і «училищам у православному граді Києві та інших». За архімандритства Єлисея Плетенецького (†1624 р.) з лаврської друкарні вийшло друком 11 видань – чимала кількість для того часу. Справу, розпочату о. Єлисеєм, із честю продовжили його наступники – Захарій Копистенський (1624–1627) та Петро Могила (1627–1646).

До самого кінця XVII ст. серед лаврських видань переважали полемічні твори, спрямовані проти католиків та уніатів. Але Києво-Печерська друкарня, як свідчила й вищенаведена передмова Єлисея Плетенецького до «Часослова», з самого початку була орієнтована не лише на видання церковнослужбової і богословської літератури, а й книг світського характеру. І дійсно, з її верстатів від XVII і до початку XX ст. виходили підручники, букварі, словники, праці з філософії та історії, енциклопедичні видання, календарі, збірки поезій. Серед них велике значення мали видані у 1627 р. перший український словник «Лексикон славно-росский» Памви Беринди та у 1674 р. «Синописис» Інокентія Гізеля – перший вітчизняний підручник з історії.

За часів Петра Могили у лаврській друкарні поруч із кириличним шрифтом з'являється готичний латинський (на початку 1630-х рр.), а за 10 років потому – польський. Свт. Петро мав намір охопити лаврськими

виданнями якомога ширші верстви населення Речі Посполитої. Саме польською 1635 р. вперше друкують Києво-Печерський патерик – «Patericon», перекладений і перероблений для польського читача Сильвестром Косовим – сподвижником Петра Могили і майбутнім київським митрополитом. Проте кириличним шрифтом Патерик Печерський було вперше надруковано лише 1661 р. Також польською було опубліковано ще одне знакове лаврське видання – «Тератургіма» (1637), в якій йдеться про новітні печерські чудеса, а також подано опис Києво-Печерської лаври, печер і мощей преподобних Печерських із першим відомим планом, згадано видатних особистостей лаврської історії.

У роки Національної революції (1648–1676) діяльність лаврської друкарні занепадала. Лише завдяки наполегливим старанням багаторічного архімандрита Інокентія Гізеля (1656–1683) Лавра продовжила свою видавничу діяльність, а на початку 1670-х рр. навіть відновила друк польськомовних книг, який припинився після смерті Петра Могили.

Новий розквіт лаврського книгодрукування відбувся за часів гетьмана Івана Мазепи. 1689 р., після п'ятирічної підготовчої роботи, лаврська друкарня видала перший том славетної праці свт. Димитрія (Туптала) «Четії Минеї». Видання цієї чотиритомної праці завершилося лише 1705 р., коли Димитрій був уже ростовським митрополитом.

Загалом більшість видань лаврської друкарні XVII – початку XVIII ст. є неперевершеним взірцем книжкового мистецтва. Тут працювали видатні художники та гравери: Леонтій та Олександр Тарасевичи, Іван Мигура, Інокентій Щирський та багато інших. Книги прикрашали гравюрами із зображенням будівель монастиря, планами печер, що стали першими в Україні друкованими мапами. Лаврські видання розповсюджувалися не лише в Україні, а майже в усьому православному світі – від Далекого Сходу до Балкан.

Події початку XVIII ст. залишили Києво-Печерську друкарню й без щедрого благодійника – гетьмана Івана Мазепи, й без будівлі, що пошкодила велика пожежа 1718 р. Однак найсуттєвіший удар завдала імперська влада, яка заборонила Лаврі друкувати книги, що відрізняються від «великоросійських» видань. Це призвело до того, що Києво-Печерській друкарні зрештою довелося відмовитися від оригінальних видань і займатися майже виключно передруками затверджених у Московській друкарській конторі церковнослужбових та богословських видань.

Суттєві зрушення в роботі Києво-Печерської друкарні відбулися після того, як Лавра у 1786 р., унаслідок секуляризаційних реформ Катерини II, була позбавлена ставропігії та опинилася під владою київських митрополитів, що з того часу титулувалися також лаврськими священноархімандритами. Вже наступного року за імператорським указом при лаврській друкарні було започатковано видання книг т.зв.

«гражданським» друком російською та іноземними мовами для потреб Київської академії. У Москві (на думку дослідників, у друкарні відомого громадського діяча М. І. Новікова) було закуплено відповідні шрифти, і в тому ж, 1887 р., надруковано три промови митрополита Самуїла (Миславського). Від цього часу діяльність друкарні суттєво пожвавлюється – масовими тиражами виходять підручники, календарі-місяцеслови, промови, проповіді відомого киево-софійського протоієрея Іоанна Леванди. Крім того, досить активно друкуються праці історичні – у 1788 р. видано переклад із польської книги єпископа Адама Нарушевича «Таврикия, или известия древнейшие и новейшие о состоянии Крыма и его жителей», у 1791 р. відбулося перше видання книги «Краткое историческое описание Киево-Печерской Лавры» (до 1817 р. здійснено 5 її перевидань), авторство якої приписують митрополиту Самуїлу, а також періодично друкували невеликі брошури, розраховані на освічених прочан: «Достопамятнейшие древности в Киеве», «Краткое историческое известие о Киеве» (обидві вперше видані 1791 р.), «Достопамятнейшие древности в Киеве» (1795) та інші.

Втім, більшість тодішніх видань лаврської друкарні гражданським шрифтом мали задовольняти потреби Київської академії. Та 1824 р., за клопотанням київського митрополита Євгенія (Болховітінова) (1822–1837) Лавра отримала дозвіл друкувати на академічному верстаті книги «духовні, класичні, історичні за бажанням сторонніх осіб за плату». З того часу на титульних аркушах гражданських видань напис «Типография Академии Киевской при Лавре Печерской» змінюється на інший: «Киев, типография Печерской лавры».

Тоді ж лаврська друкарня вступає у період запеклої боротьби за споживача своєї продукції. Якщо протягом попереднього часу вона фактично не мала суперників у Києві, завдяки впливу лаврського керівництва швидко розправляючись з невеликими друкарнями, які час від часу з'являлись у місті, то відтепер їй доводилося вести чесну конкурентну боротьбу з потужними приватними друкарнями, технічне оснащення було суттєво кращим.

У постсекуляризаційний період видання друкарні становили важливу частину лаврських прибутків. Це спонукало монастирське керівництво у середині XIX ст. здійснити капітальне переобладнання свого друкарського відомства. Вже на початку 1860-х рр. тут з'являються найсучасніші для свого часу скородрукувальні машини та інші технічні новинки, значна кількість нових шрифтів. Серед видань того періоду найвагоміше місце продовжують посідати богослужбові книги, надруковані церковнослов'янським шрифтом, але й частка книг гражданського друку значно зростає. У друкарні великими накладками щороку продукують літературу для прочан – путівники, житія преподобних Печерських, повчальні листки, календарі, а також листівки та літографічні картинки з краєвидами Києво-Печерської лаври. Також виходять

друком підручники для народних і духовних училищ, періодичні видання Київської духовної академії: «Воскресные чтения» (з 1837 р.) і «Труды Киевской духовной академии» (з 1860 р.). На початку ХХ ст. у Лаври з'явився й власний часопис – щотижневик «Свет Печерский», останні номери якого датовано 1918 р.

Робота лаврської друкарні не припинялася й у часи Визвольних змагань 1917–1921 рр. Після націоналізації Лаври більшовиками, потужності друкарні протягом 1920-х рр. – початку 1930-х рр. використовувала Всеукраїнська академія наук спільно із Державним видавництвом України.

У спадок їм, крім друкарських верстатів, залишилася велика кількість незавершених видань. Деякі з них мали неабияку наукову цінність. Співробітники ВУАН не залишили їх без уваги, зібрали розрізнені аркуші та видали невеликими накладками. Зокрема, у 1924 р. під новими назвами та з передмовами Агатангела Кримського були видані дві праці проф. Ф. Титова: «Матеріали для історії книжкової справи на Україні в XVI–XVIII ст. Всезбірка передмов до українських стародруків» (оригінальна назва – «Приложение к 1-му тому исследования «Типография Киево-Печерской лавры») та «Стара вища освіта в Київській Україні кінця XVI – початку XIX ст.» («История Императорской Киевской духовной академии»). Так останні видання лаврської друкарні побачили світ вже після її формальної ліквідації.

К. К. Крайній,
кандидат історичних наук,
заступник генерального директора з наукової роботи
Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

ВІД УПОРЯДНИКА

Колекція видань друкарні Києво-Печерської лаври з фонду Національної історичної бібліотеки України має значну історико-культурну цінність та належить до категорії «колекція – книжкова пам'ятка».

Вперше каталог на цей фонд було видано 40 років тому (Славянские книги кирилловской печати XVII–XX вв.: каталог книг, изданных в Киево-Печерской лавре / Гос. ист. б-ка УССР ; сост. Г. Е. Варварич. — Киев, 1981. — 79 с.). Наразі виникла потреба в укладанні нового його видання. Не лише тому, що каталог став бібліографічною рідкістю, а й з цілої низки причин, серед яких найважливішими є :

– укладено опис на 256 примірників книг (у попередньому виданні – 204), зокрема :

- описано кожний примірник видання;
- описано приплетені книги, які не ввійшли в попередній каталог;
- описано примірники, що поповнили колекцію після 1981 р.;
- бібліографічний опис здійснено за оригіналом видання, а не в російському перекладі, як у попередньому каталозі; сторінки або аркуші в описі вказані саме ті, які наявні в кожному примірнику книги;
- до наукового опису стародруків додано такі важливі опції як особливості примірника та стан його збереження.

В «Особливостях примірника» зазначено: наявні записи, екслібриси, наклейки, штампи.

Записи і помітки, що збереглися на книгах, наводяться з максимальною повнотою. Якщо текст запису прочитати не вдалося, подано інформацію лише про його наявність.

Додаткову інформацію про побутування книги надають екслібриси та штампи.

Наприклад, привертає увагу екслібрис «Баронь Бодє Колычевъ». Він належить історику та археологу Михайлу Львовичу Бодє-Количеву (1824–1888), який зібрав велику колекцію старожитностей, а також бібліотеку старовинних рукописів і книжок. Ці раритети після 1917 р. були передані до Музейного відділу Наркомосу. На деяких книгах, представлених у каталозі, трапляється екслібрис «Изъ библиотеки Ивана Лукашевича», що засвідчує їхню приналежність до бібліотеки бібліофіла, поміщика Полтавської губернії, Івана Яковича Лукашевича (1811–1860).

На семи примірниках видань виявлено штамп «Центральний Антирелігійний музей в Києві». Окрім того, зафіксовано штампи: Книгозбірні «Студіону» у Львові, Бібліотеки Вознесенського Ново-Нямецького (Кицканського) монастиря (Молдова) та інші.

Усі представлені у каталозі книги переглянуто de visu.

Опис видань здійснено відповідно до «Методичних рекомендацій для державної реєстрації книжкових пам'яток України. Кириличні ру-

кописні книги та стародруки» (Київ, 2007), розроблених Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського. До того ж використано досвід та напрацювання українських науковців Я. Д. Ісаєвича, Н. П. Бондар, Л. В. Хаухи та інших.

Описи книг представлено у хронологічному порядку, а в межах одного року – за алфавітом.

В каталозі представлено стародруки XVII–XVIII ст. та рідкісні кириличні видання XIX–XX ст., тобто повний репертуар кириличних видань Києво-Печерської лаври з фонду НІБУ.

Каталог супроводжують допоміжні матеріали:

- Показчик назв;
- Іменний показчик авторів та персоналій;
- Бібліографія (каталоги, що містять описи відповідних кириличних видань та посилання на які подаються скорочено);
- Тлумачний словник назв стародруків.

«Іменний показчик авторів та персоналій» містить імена та прізвища не лише авторів, а й осіб, про яких згадано у назві книги. У таких позиціях показчика зазначено: «про нього», «про неї».

Бібліографію (каталоги, що містять описи відповідних кириличних видань) у скороченому вигляді подано у наукових описах видань. Повний опис цих каталогів наведено у допоміжних матеріалах (розділ «Бібліографія»).

У «Тлумачному словнику назв стародруків», який складено в алфавітному порядку, пояснюються значення загальноновживаних назв кириличних книг. Джерельною базою термінів слугували відповідні електронні ресурси.

Цей каталог буде корисним музейним та архівним працівникам, видавцям, книгознавцям, бібліографам, історикам, культурологам та всім, хто цікавиться історією книгодрукування в Україні.

ВИДАННЯ XVII–XVIII СТОЛІТЬ

1. Мінея святкова й загальна = Анфологійон с Богом съдержай церковную службу избранных святых на вес год. — Київ, 1619. — 7–10, 3–878, 878–881, 883–942, 945–1014 = 507 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 18 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.
Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.3-1980» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Немає титульного аркуша, перших та останніх аркушів. Втрати на деяких аркушах підклесні по краях та кутах папером білого кольору. Оправа коленорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 33, № 229; Свенцицкий, 1908. — С. 36, № 120; Титов, 1924. — С. 18–26, № 4-6; Петров, 1958. — С. 36–37, № 67; Максименко, 1975. — С. 40, № 210; Варварич, 1981. — С. 7, № 1; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 39, № 120; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 17–18, № 28; Половникова, Ситий, 1998. — С. 13, № 5; Кагамлик, 2005. — С. 446, № 3; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 48, № 61; Бочковська-Мартинович, Хауха, 2012. — С. 184–185.

2. Копистенський, Захарія. Книга о вѣрѣ единой, святой апостолской церкви. — Київ, 1620. — [4], 1–87, [1], 88–173, 175–280, 282–316, [1], 1–308 = 628 с. ; 4°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.
Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейки: «№ 22 по алфав. кат. Р.К 1873 г. № 28» на лівому форзаці, «Дезокамера 1.10.1979 г.» та «№ 28. 324» на правому нахзаці.
Записи: с. 304–306.

Стан збереження: Примірник повний. Нижні краї декількох сторінок підклесні папером. Оправа з застібками збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 34, № 242; Свенцицкий, 1908. — С. 137, № 492; Титов, 1924. — С. 32–36, № 9, 10; Максименко, 1975. — С. 40, № 212; Варварич, 1981. — С. 7, № 3; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 40–41, № 131; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 18, № 30; Кагамлик, 2005. — С. 446, № 4; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 48, № 62.

3. Максим Грек. Слово на Латинов. — [Київ, близько 1620]. — 110 с. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали.
Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейки: «Дезокамера 1.10.1979 г.» та «529/и» на правому нахзаці.

Стан збереження: Втрати паперу (с. 1–48) нарощено папером білого кольору з відтворенням втраченого тексту. Верхня дошка оправи відокремлена від блоку, майже увесь корінець втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 31, № 216; Горфункель, 1970. — С. 27, № 50; Максименко, 1975. — С. 40, № 211; Варварич, 1981. — С. 7, № 2; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 41, № 132; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 19, № 34; Кагамлик, 2005. — С. 446, № 5.

4. Службник = Божествъныя литургія иже в святых отец наших Іоанна Златоустаго, Василіа Великаго и Пржедсвятенная. — Київ, 1620. — [16], 1–56, 1–188, [1], 189–305, 520, [1], 306–379, [1], 380–511 = 586 с. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: гравюри: форта, «Успіння» (зв. титулу), 6 іл. у тексті з 6 дощок. Заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Изъ библиотеки Ивана Лукашевича».

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» на правому нахзаці.

Записи: на початку (датований 1725 р.), в кінці передмови, на с. 1, 3, 5, 7, 9 (датований 1745 р.), на звороті гравюри з зображенням св. Григорія, на вклеєній сторінці перед нахзацем.

Стан збереження: Папір незначно забруднено на кутах, є плями від вологи. Оправа з втраченими застібками, шкіра потерта, подряпана, з незначними втратами.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 33, № 231; Титов, 1924. — С. 29–31, № 8; Петров, 1958. — С. 38, № 38; Максименко, 1975. — С. 40, № 213; Варварич, 1981. — С. 8, № 4; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 41, № 134; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 19, № 32; Кагамлик, 2005. — С. 446, № 7; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 48, № 63.

5. Іоанн Златоуст. Бесѣды на 14 посланій святаго апостола Павла. — Київ, 1623. — [17] арк., 1–1458, [1], 1459–1568, [1], 1569–3122, [1], 3123–3200, [1], 3201, 3202 шп. = 1642 с. : іл.; 2°.

Ілюстрації: форта, «Успіння» і герб Єлисея Плетенецького (зв. титулу), гравюри, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Штамп: круглий, в подвійній лінійній рамці «Бібліо- | тека», навколо напис: «Публич. и Румянцев. Музеи».

Наклейка: «Дезокамера 1.04. 1981» та запис на правому нахзаці.

Стан збереження: Оправа збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами, верхня застібка втрачена.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 36, № 258; Свенцицкий, 1908. — С. 133, № 469; Титов, 1924. — С. 52–85, № 12–15; Петров, 1958. — С. 40, № 80; Горфункель, 1970. — С. 28, № 57; Максименко, 1975. — С. 40, № 215; Варварич, 1981. — С. 8, № 5; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 41, № 138; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 19–20, № 36; Кагамлик, 2005. — С. 446, № 9; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 48, № 64; Юріна, Батенко, 2016. — С. 9–11, № 2–4.

6. Іоанн Златоуст. Бесѣды на Дѣянїя святих апостол. — Київ, 1624. — 1–24, 1–503, [1], 504–517, 517–524, 526–533, 533–534 = 560 с. = 280 арк. : іл.; 2°.

Ілюстрації: гравюри: форта, «Успіння» і герб Єлисея Плетенецького (зв. титулу), герб Долматів (с. [3]), 20 іл. у тексті, заставки, ініціали, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейки: «Дезокамера 25.04.1979 г.» та «Антикварный отдел. № 47087» на правому нахзаці.

Закладки з клаптиків тканини червоного та синього кольорів.

Стан збереження: Оправа: дошки, обтягнені шкірою з тисненням. Застібки втрачені. Титульний аркуш відреставровано.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 37, № 270; Свенцицкий, 1908. — С. 133, № 470; Титов, 1924. — С. 91–104, № 17, 18; Петров, 1958. — С. 41, № 85; Горфункель, 1970. — С. 29, № 58–60; Максименко, 1975. — С. 40, № 216; Варварич, 1981. — С. 9, № 6; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 42, № 139; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 20, № 37; Кагамлик, 2005. — С. 447, № 10; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 48, № 65; Юріна, Батенко, 2016. — С. 11–13, № 5–6.

7. Номоканон, сиріч законоправилник. — Київ, 1624. — [4], 1–175, [17] = 196 с. : іл.; 4°.

Ілюстрації: форта, 2 гравюри, ініціали, заставки.

Друк двома фарбами.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера І №.10.1979 г.» на правому нахзаці.

Запис: на правому форзаці.

Запис та сім аркушів рукописного тексту наприкінці книги.

Стан збереження: Оправа: дошки, обтягнені шкірою з тисненням. Нижня застібка втрачена. Незначне загальне поверхнєве забруднення. Сторінки відреставровані, підклеєні, багато із них – із відтворенням втраченого тексту.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 37, № 269; Свенцицкий, 1908. — С. 128, № 448; Титов, 1924. — С. 105–109, № 19; Максименко, 1975. — С. 41, № 217; Варварич, 1981. — С. 9, № 7; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 42, № 140; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 20, № 38; Кагамлик, 2005. — С. 447, № 11.

8. Андрій Кесарійський. Тлѣкованіє на Апокалипсії ... Іоанна Богослова. — Київ, 1625. — [8], с. 1–122, арк. 123–130, с. 131–156 = 180 с. = 90 арк. : іл.; 2°.

Ілюстрації: форта, 5 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали.

Друк двома фарбами.

Сторінки в лінійних рамках.

Приплетено до кн. : Іоанн Златоуст. Бесѣды на Дѣянія святих апостол. — Київ, 1624.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 38, № 276; Свенцицкий, 1908. — С. 134, № 475; Титов, 1924. — С. 135–146, № 23, 24; Петров, 1958. — С. 41–42, № 87; Максименко, 1975. — С. 41, № 219; Варварич, 1981. — С. 9–10, № 8; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 43, № 144; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 21–22, № 44; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 48–49, № 66.

9. Агапіт, діакон. Царю Іустініану главизны поучителны. — Київ, 1628. — [6], 22 = 28 с. : іл.; 4°.

Ілюстрації: форта, 1 гравюра, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Изъ библиотеки Ивана Лукашевича».

Наклейка: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Записи: с. 1–6.

Стан збереження: Розриви на декількох сторінках зміцнені папером білого кольору. Оправа ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 41, № 307; Свенцицкий, 1908. — С. 135, № 478; Титов, 1924. — С. 193–194, № 31; Петров, 1958. — С. 44–45, № 96; Максименко, 1975. — С. 42, № 224; Варварич, 1981. — С. 11, № 11; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 46, № 168; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 23, № 50; Кагамлик, 2005. — С. 448, № 22; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 49, № 72.

10. Дорофей, авва. Поученія душеполезна различна к своим его учеником. — Київ, 1628. — [8], 1–450, [2] = 460 с. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: форта, 2 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Записи: на форзаці різними почерками;

на непарних сторінках 1–51, датований 13 квітня 1818 р.;

на обох сторінках останнього аркуша книги та на форзаці однако-
вим почерком;

на нахзаці: «Сия книга Шунскаго погоста. 1805 год».

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення.

Оправа: дошки, обтягнені шкірою з тисненням, з незначними потертостями та подряпинами.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 41, № 311; Свенцицкий, 1908. — С. 134, № 477; Титов, 1924. — С. 189–193, № 30–31; Петров, 1958. — С. 46, № 99; Максименко, 1975. — С. 42, № 226; Варварич, 1981. — С. 11, № 10; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 46, № 171; Камене-
нева, Гусева, І, 1981. — С. 23, № 51; Кагамлик, 2005. — С. 448, № 24;
Бондар, Кисельов, 2008. — С. 50, № 74.

**11. Служебник = Леітургіаріон, си ест Служебник от литургій
святого Васи́лія, Іоанна Златоустаго и Пржедсвятенных.** — Київ,
1629. — [6], 1–132, 1–102, 105–224, 227, 228, 231–278, 281–300, [2] =
438 с. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 14 гравюр, виливні прикраси, ініціали, заставки, кін-
цівки.

Сторінки в рамках із виливних прикрас.

Особливості примірника:

Запис: «Москов. Музея № 95» на лівому форзаці.

Стан збереження: Втрачений титульний аркуш та декілька сторінок
на початку книги. Сторінки підклеєні папером білого кольору, деякі з
них – з рукописним відтворенням тексту. Книжковий блок відокремлено
від корінця. Оправа з потертостями та подряпинами, застібок немає.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 43, № 326; Свенцицкий, 1908. — С. 52, № 186; Титов, 1924. — С. 195–213, № 32, 33; Петров, 1958. — С. 47, № 104; Максименко, 1975. — С. 42, № 227; Варварич, 1981. — С. 11–12, № 12; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 49, № 193; Ка-
менева, Гусева, І, 1981. — С. 24, № 55; Кагамлик, 2005. — С. 448, № 29;
Бондар, Кисельов, 2008. — С. 50, № 76; Бочковська-Мартиневич, Хауха,
2012. — С. 188–189; Юріна, Батенко, 2016. — С. 15–17, № 11–12.

**12. Тріодь цвітна = Тріодіон, си ест Трипїснец святои великои
Пятдесятницы. Пентикостаріон, єжи ест Пятдесятница наречен-
ный.** — Київ, 1631. — 1–204, 204–308, 310–828, [2] = 830 с. = 415 арк. :
іл. ; 2°.

Ілюстрації: 45 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки, виливні при-
краси.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «В. М. Ундольського № 49. Москов. музея № 99».

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення, деякі аркуші підклеєні папером білого кольору. Оправа: дошки, обтягнені шкірою з тисненням, з незначними потертостями та подряпинами. Втрачені застібки, форзаци та титульний аркуш.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 46, № 352; Свенцицкий, 1908. — С. 32, № 95; Титов, 1924. — С. 240–255, 263–266, № 36–38; Петров, 1958. — С. 48, № 110; Максименко, 1975. — С. 43, № 231; Варварич, 1981. — С. 12, № 13; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 52, № 220; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 25–26, № 60; Половникова, Ситий, 1998. — С. 14, № 7; Кагамлик, 2005. — С. 448–449, № 33; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 50, № 77; Волощенко, 2017. — С. 72–75, № 16.

13. Євангеліє учительне = Евангеліє учительное, албо казаня на кождую недѣлю и свята урочистыѣ. — Київ, 1637. — [18], 1–1031, [1] = 1050 с. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, герб Федора Проскури-Суцанського (зв. титулу), 51 гравюра з 48 дошок, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 1.04.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Записи на непарних нумерованих сторінках на початку книги.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення, деякі сторінки підклеєні папером білого кольору. Відреставрований титульний аркуш із записами. Оправа: дошки, обтягнені пошкодженою у декількох місцях шкірою, без застібок.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 54, № 428; Свенцицкий, 1908. — С. 118, № 408; Титов, 1924. — С. 321–328, № 45–47; Петров, 1958. — С. 50, № 125; Максименко, 1975. — С. 43–44, № 236; Варварич, 1981. — С. 12–13, № 14; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 57, № 256; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 27, № 67; Половникова, Ситий, 1998. — С. 15, № 8; Кагамлик, 2005. — С. 450, № 46; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 51, № 80; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 192–193; Юріна, Батенко, 2016. — С. 17–18, № 13.

14. Служебник = Леітургіаріон, сиест Служебник от литургій святаго Василя, Іоанна Златоустаго и Преждесвященных. — Київ, 1639. — [7], 1–142, 145–254, 265–392, 407–560, 569–594, 609–720, 1–8, 1–24 = 718 с. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 16 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Наклейки: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца;

«№ 90 по катал. Ар. Ан. № 310» на лівому форзаці.

Стан збереження: Примірник дефектний: не вистачає багатьох сторінок. Оправа: дошки, обтягнені шкірою з тисненням, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 58, № 471; Свенцицкий, 1908. — С. 52, № 188; Титов, 1924. — С. 213–219, № 33; Петров, 1958. — С. 52, № 133; Максименко, 1975. — С. 44, № 237; Варварич, 1981. — С. 13, № 15; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 60, № 273; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 28, № 71; Кагамлик, 2005. — С. 450, № 49; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 51, № 81; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 194.

15. Тріодъ пісна = Тріодіон, си ест Тріпѣснец святои великои Четыредесятници. — 2-ге вид. — Київ, 1640. — 23–322, 353–856, 859–864 = 810 с. = 405 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 16 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис : «Дублети Б-ки Св. Синода. № 159» на лівому форзаці.

Наклейка: «Тріодъ постная, напеч. в Києви, 1640 г., в л. Съ 13 резн. на дереве изображеніями. Съ 1 – 23 стр. нет, а съ 23 – 30 попорчены, съ 323 – 353 нет стр., также нет 857 – 858 стр. Оканчив. 864 стр. Безъ верхн. крышки и съ разбит. корешкомъ. № 159 дубл. Св. Синода. № 636» на правому форзаці.

Штамп: «Библиотека Московской Духовной Академии» на правому форзаці. Такий же штамп на першій та останній наявних сторінках книги.

Стан збереження: Примірник дефектний: не вистачає титульного аркуша та багатьох аркушів на початку, всередині та наприкінці книги. Розриви та втрачені фрагменти аркушів підклеєні папером білого та блакитного кольорів. Оправа: дошки обтягнені шкірою, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 59, № 482; Свенцицкий, 1908. — С. 28, № 82; Титов, 1924. — С. 341–346, № 48, 49; Петров, 1958. — С. 53, № 140; Максименко, 1975. — С. 44, № 238; Варварич, 1981. — С. 13–14, № 16; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 61, № 282; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 29, № 74; Половникова, Ситий, 1998. — С. 16, № 9, 10; Кагамлик, 2005. — С. 450, № 51; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 51, № 82; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 195; Юріна, Батенко, 2016. — С. 18–19, № 14–15; Волощенко, 2017. — С. 83–85, № 19.

16. Полуустав. — Київ, 1643. — 3–52, 55–230, 233–306, 309–338, 345–514, 517–664, 663–818, 821–890, 1–38, 65–150, 155–192, 209–222, 241–246, 249–286, 291–295, 294–299, 200 = 1106 с. ; 8°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Изъ библиотеки Ивана Лукашевича».

Стан збереження: Не вистачає титульного аркуша та декількох аркушів на початку та наприкінці книги. Оправа: дошки, обтягнені шкірою, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 65, № 540; Горфункель, 1970. — С. 38, № 102; Варварич, 1981. — С. 14, № 17; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 64, № 314; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 30, № 82; Кагамлик, 2005. — С. 450, № 56.

17. Требник = Евхологiон, албо Молитвослов, или Требник, имѣяй в себѣ церковная различная послѣдованія, iереом подобающая. Ч. 1-3. — Київ, 1646. — [20], 1–484, 483–610, 711–794, 785–789, 800–890, 900–946, [4], 1–168, 168–263, [2], 1–157, [1], 158–427, 423–430 = 1566 с. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: герб Петра Могилы (зв. титулу), 2 шмуцтитули, 20 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис на непарних с. 23–55.

Стан збереження: На початку та наприкінці книги сторінки зміцнено папером білого кольору. Оправа: дошки, обтягнені шкірою з тисненням, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 70, № 592; Свенцицкий, 1908. — С. 73, № 249; Титов, 1924. — С. 367–375, № 51; Петров, 1958. — С. 57–58, № 164; Горфункель, 1970. — С. 40, № 109; Максименко, 1975. — С. 44, № 241; Варварич, 1981. — С. 14–15, № 18; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 68–69, № 354; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 32–33, № 93; Половникова, Ситий, 1998. — С. 17, № 11, 12; Кагамлик, 2005. — С. 451, № 67; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 51, № 84; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 197; Юріна, Батенко, 2016. — С. 19–20, № 16–17; Волощенко, 2017. — С. 86–90, № 20.

18. Те саме. 2-й примірник.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш. Автентична оправа не збереглася. Оправа картонна зі шкіряним корінцем.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — С. 70, № 592; Свенцицкий, 1908. — С. 73, № 249; Титов, 1924. — С. 367–375, № 51; Петров, 1958. — С. 57–58, № 164; Горфункель, 1970. — С. 40, № 109; Максименко, 1975. — С. 44, № 241; Варварич, 1981. — С. 14–15, № 18; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 68–69, № 354; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 32–33, № 93; Половникова, Ситий, 1998. — С. 17, № 11, 12; Кагамлик, 2005. — С. 451, № 67; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 51, № 84; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 197; Юріна, Батенко, 2016. — С. 19–20, № 16–17; Волощенко, 2017. — С. 86–90, № 20.

19. Требник = Евхологiон, албо Молитвослов, или Требник, имѣяя в себѣ церковная различная послѣдованія, іереом подobaющая. [Ч. 1]. — Київ, 1646. — 3–348, 426–427, 349–430, 433–484, 483–610, 711–890, 912–923, 900–941, 924–933 = 846 с. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 10 гравюр з 17 дощок, заставки, кінцівки, ініціали, вилівні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та багато сторінок книги. Оправа: дошки, обтягнені шкірою, застібки втрачено.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 14–15, № 18; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 69, № 354; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 51, № 84.

20. Тріодъ пісна = Тріодiон, сиест Тріпїснец святои великои Четыредесятници. — Київ, 1648. — [12], 880 = 892 с. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, герб Йосифа Тризни (зв. титулу), 17 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Записи: с. 4–17; «Сия книга іерея Павла Симеоновича Змиевского» на с. 20.

Стан збереження: Загальне незначне забруднення сторінок, сліди ентомологічного пошкодження. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 74, № 628; Петров, 1958. — С. 61, № 182; Горфункель, 1970. — С. 41, № 111; Варварич, 1981. — С. 15, № 19; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 70, № 371; Каменева, Гусева, І, 1981. — С. 33, № 94; Кагамлик, 2005. — С. 451, № 70; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 52, № 85; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 198; Юріна, Батенко, 2016. — С. 20–21, № 18–19.

**21. Служебник = Леітургіаріон, сіест Служебник литурій свя-
таго Васи́лиа, Іоанна Златоустаго и Пржедсвятченних.** — Київ,
1653. — 1–8, 13–194, 196–296, 298–299, [2], 301–359, 1–51, 58–56 =
409 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 4 гравюри, виливні прикраси, ініціали, заставки, кін-
цівки.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Московскаго Публичнаго и Румянцевскаго Музеевъ
№ 221» на форзаці.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш, деякі аркуші під-
клеєні папером білого кольору. Оправа: дошки, обтягнені шкірою, за-
стібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 80, № 694; Свенцицкий,
1908. — С. 53, № 191; Петров, 1958. — С. 65, № 199; Максименко,
1975. — С. 45, № 242; Варварич, 1981. — С. 16, № 20; Гусева, II-I,
1981. — С. 11, № 97; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 71, № 383; По-
ловникова, Ситий, 1998. — С. 18, № 13, 14; Кагамлик, 2005. — С. 452,
№ 76; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 52, № 87; Бочковська-Мартино-
вич, Хауха, 2012. — С. 199; Волощенко, 2017. — С. 91–94, № 21.

22. Новий Завіт і Псалтир = Книга Зава́та Нового. — Київ, 1658. —
[1], 1–144, 1–50, 47–86, 89–176, 176–550, [16] = 721 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 6 гравюр, виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки.
Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Старопечат. Моск. Син. Б-ки № 20».

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» на вклеєній сторінці напри-
кінці книги.

Штамп: «Бібліотека Московской Духовной Академии» на с. [1].

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та декілька останніх
аркушів. Аркуші та форзаці підклеєні папером блакитного кольору.
Оправа: дошки, обтягнені шкірою, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 84, № 731; Горфункель,
1970. — С. 47, № 147; Максименко, 1975. — С. 45, № 244; Варварич,
1981. — С. 16, № 21; Гусева, II-I, 1981. — С. 12, № 102; Запаско, Ісає-
вич, I, 1981. — С. 72, № 393; Кагамлик, 2005. — С. 452, № 82; Бондар,
Кисельов, 2008. — С. 52–53, № 88.

23. Галятовський, Йоаникій. Ключ разумѣнія. — Київ, 1659. —
1 тит. арк., [1], 1–46, [1], 47–253 = 254 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 1 гравюра, заставки, кінцівки, ініціали, виливні
прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.3-1980» у нижній частині правого нахзаца.

Запис: «Ex Libris Lininski» на аркушах 1, 2.

Стан збереження: Титульний, перший та останній аркуші обклеєні папером білого кольору. Оправа картонна, обтягнена шкірою.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 85, № 744; Свенцицкий, 1908. — С. 119, № 412; Титов, 1924. — С. 381–382, № 52; Петров, 1958. — С. 66–67, № 212; Горфункель, 1970. — С. 47–48, № 148, 149; Максименко, 1975. — С. 45, № 245; Варварич, 1981. — С. 16–17, № 22; Гусева, II-I, 1981. — С. 13, № 104; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 73, № 395; Половникова, Ситий, 1998. — С. 18–19, № 15; Кагамлик, 2005. — С. 452, № 84; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 53, № 89; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 200–201.

24. Галятовський, Йоаникій. Казаня приданьи до книги Ключ разумѣнія названои. — Київ, 1660. — 1–88, 90–149, [1] = 149 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 87, № 762; Свенцицкий, 1908. — С. 119, № 413; Титов, 1924. — С. 383–384, № 52; Петров, 1958. — С. 67, № 216; Горфункель, 1970. — С. 48, № 151, 152; Максименко, 1975. — С. 45, № 246; Варварич, 1981. — С. 17, № 23; Гусева, II-I, 1981. — С. 13, № 105; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 73, № 398; Половникова, Ситий, 1998. — С. 19–20, № 16; Кагамлик, 2005. — С. 452, № 85; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 53, № 90; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 202–203.

25. Патерік или Отєчник Печерскій. — Київ, 1661. — 1–76, 78, [1], 78–179, 190–253, 256–269, 268, 270, 272–289 = 298 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 46 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Верхня дошка оправи та декілька перших аркушів відокремлені від блоку.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 87, № 767; Свенцицкий, 1908. — С. 113, № 385; Титов, 1924. — С. 385–398, № 53; Горфункель, 1970. — С. 49, № 157; Максименко, 1975. — С. 45, № 248; Варварич, 1981. — С. 18, № 25; Гусева, II-I, 1981. — С. 14, № 107; Запаско, Ісає-

вич, І, 1981. — С. 73–74, № 402; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 88; Юріна, Батенко, 2016. — С. 21–23, № 20–21.

26. Пов'язування о безсмертном успені Богородиці. — Київ, [1661]. — 24 арк. ; 4°.

Ілюстрації: ініціал, заставка, кінцівка.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Записи на усіх аркушах та на задньому форзаці.

Стан збереження: Оправу обтягнуто шкірою. Верхня дошка оправи дещо деформована, ймовірно, внаслідок вологи, корінець пошкоджений.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 87, № 768; Свенцицкий, 1908. — С. 115, № 390; Максименко, 1975. — С. 45, № 249; Варварич, 1981. — С. 17–18, № 24; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 74, № 403; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 89.

27. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Запис: «Сия книга успеніе Пресвятыя владычицы нашея Богородицы и приснодевы Маріи напечатана въ Киевопечерской Лавре въ 1661-мъ Году. 09 1813» на форзаці.

Стан збереження: Оправа картонна. Втрачено останні сім аркушів.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 87, № 768; Свенцицкий, 1908. — С. 115, № 390; Максименко, 1975. — С. 45, № 249; Варварич, 1981. — С. 17–18, № 24; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 74, № 403; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 89.

28. Баранович, Лазар. Меч духовный. — Київ, 1666. — 1 тит. арк., [13], 1–23, 25–61, 61–211, 213–231, 233–287, 287–289, 291–304, 303–443, 443–464, [1] = 480 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, шмуцтитул (арк. 1), 54 гравюри, заставки, ініціали, кінцівки, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Екслібрис: «П. Гражданина Быкова» на форзаці.

Записи: «Сия книга Мечъ духовный Ефстафія Василюева Травлинского Протопопа Сумского» на звороті останнього аркуша; запис на форзаці.

Стан збереження: Незначне загальне забруднення аркушів. Оправа: дошки, що обтягнуто шкірою, з незначними пошкодженнями.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 92, № 811; Свенцицкий, 1908. — С. 121, № 416; Титов, 1924. — С. 402–409, № 54; Петров,

1958. — С. 71, № 237; Горфункель, 1970. — С. 52, № 175; Максименко, 1975. — С. 46, № 252; Варварич, 1981. — С. 18–19, № 26; Гусева, II-I, 1981. — С. 14–15, № 109; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 78, № 431; Половникова, Ситий, 1998. — С. 20–21, № 17–20; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 93; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 53, № 93; Юріна, Батенко, 2016. — С. 23–24, № 22.

29. [Софонович, Феодосій]. Выклад о церкви святой и о церковных речах. — Київ, 1668. — 26 арк. ; 4°.

Ілюстрації: ініціали, заставка, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 93, № 831; Свенцицкий, 1908. — С. 140, № 502; Максименко, 1975. — С. 46, № 253; Варварич, 1981. — С. 19, № 27; Гусева, II-I, 1981. — С. 15–16, № 113; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 80, № 448; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 94; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 54, № 94.

30. Галятовський, Йоаникій. Месіа правдивый. — Київ, 1669. — [17], 1–429, [5] = 451 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: форта, 4 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Запис: «Отца Виссаріона» та штамп Бібліотеки Ніло-Столобенської пустині на вклеєному аркуші з кириличної книги перед титульним аркушем. Записи про приналежність до Ніло-Столобенської пустині на арк. [1], [8], 1, 4–5.

Стан збереження: Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 94, № 841; Титов, 1924. — С. 413–416; Петров, 1958. — С. 72–73, № 247; Горфункель, 1970. — С. 53, № 177–179; Максименко, 1975. — С. 46, № 255; Варварич, 1981. — С. 20, № 29; Гусева, II-I, 1981. — С. 16, № 114; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 82, № 457; Половникова, Ситий, 1998. — С. 21–22, № 21–22; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 99; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 54, № 95.

31. Гізель, Інокентій. Мир с Богом человекѹ. — Київ, 1669. — 1–164, 166–409, 411–418, 418–509, 511–558, 563–571, 573–575, 575–666, [2] = 684 с. : іл.; 2°.

Ілюстрації: форта, 2 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Штамп : круглий «Всесоюзная библ-ка имени В. И. Ленина» на звороті титульного аркуша. Поряд з ним запис «80075–49».

Стан збереження: Оправа: дошки, обтягнені шкірою, з незначними пошкодженнями. Застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 94, № 842; Свенцицкий, 1908. — С. 122, № 418; Титов, 1924. — С. 412–413; Петров, 1958. — С. 73, № 248; Горфункель, 1970. — С. 53, № 180–182; Максименко, 1975. — С. 46, № 256; Варварич, 1981. — С. 19, № 28; Гусева, II-I, 1981. — С. 16–17, № 115; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 82, № 458; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 100; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 54, № 96; Юріна, Батенко, 2016. — С. 24–25, № 23; Волощенко, 2017. — С. 95–97, № 22.

32. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Штампи: «Книгозбірня «Студіону» у Львові» на с. [5], 666 та на останньому аркуші; нерозбірливий овальний штамп на с. 666.

Записи на першій та останній сторінці книги.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та 3 аркуші на початку та наприкінці книги. Загальне незначне забруднення сторінок.

Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 94, № 842; Свенцицкий, 1908. — С. 122, № 418; Титов, 1924. — С. 412–413; Петров, 1958. — С. 73, № 248; Горфункель, 1970. — С. 53, № 180–182; Максименко, 1975. — С. 46, № 256; Варварич, 1981. — С. 19, № 28; Гусева, II-I, 1981. — С. 16–17, № 115; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 82, № 458; Кагамлик, 2005. — С. 453, № 100; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 54, № 96; Юріна, Батенко, 2016. — С. 24–25, № 23; Волощенко, 2017. — С. 95–97, № 22.

33. Полуустав. — Київ, 1672. — 1–306, 311–431, 422–566, 568–614, 616–639 = 643 арк.: іл. ; 8°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Изъ библиотеки К. И. Невоструева» на форзаці.

Наклейка: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще багато аркушів на початку та наприкінці книги. Вклеєні 11 рукописних сторінок на

початку та 13 рукописних сторінок наприкінці книги. Оправа: дошки обтягнені шкірою з тисненням. Нижню застібку втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 97, № 873; Варварич, 1981. — С. 20, № 30; Гусева, II-I, 1981. — С. 17, № 118; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 87, № 504; Кагамлик, 2005. — С. 454, № 107.

34. Баранович, Лазар. Трубы на дни нарочитыя. — Київ, 1674. — 1 тит. арк., [8], 1–403, [3] = 415 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 119 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, вилівні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Запис: «Сія книга глаголемая Трубы игуменіи покойныя схимницы Антонида Даниловны. Ей подаровал епископ Барановичъ черниговскій Лазарь. Игуменія Антонида по смерти своій приказала душу свою поминать своим сестрамъ и по своихъ сродникахъ» на аркушах [5–9], 2–5.

Стан збереження: Примірник повний. Оправа обтягнена шкірою, без застібок.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 98, № 885; Свенцицкий, 1908. — С. 121, № 417; Титов, 1924. — С. 410–412; Петров, 1958. — С. 73–74, № 251; Горфункель, 1970. — С. 54, № 185; Максименко, 1975. — С. 46, № 258; Варварич, 1981. — С. 21, № 32; Гусева, II-I, 1981. — С. 19–20, № 126; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 89, № 519; Половникова, Ситий, 1998. — С. 22–24, № 23–27; Кагамлик, 2005. — С. 454, № 104; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 54, № 99; Юріна, Батенко, 2016. — С. 25–26, № 24; Волощенко, 2017. — С. 101–105, № 24.

35. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Запис: «Книга глаголемая Трубы монастыря Кутеевскаго паненскаго церкви Сошествия Святаго Духа» на аркушах 2–11.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще дев'ять аркушів на початку книги. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 98, № 885; Свенцицкий, 1908. — С. 121, № 417; Титов, 1924. — С. 410–412; Петров, 1958. — С. 73–74, № 251; Горфункель, 1970. — С. 54, № 185; Максименко, 1975. — С. 46, № 258; Варварич, 1981. — С. 21, № 32; Гусева, II-I, 1981. — С. 19–20, № 126; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 89, № 519; Половникова, Ситий, 1998. — С. 22–24, № 23–27; Кагамлик, 2005. —

С. 454, № 104; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 54, № 99; Юріна, Батенко, 2016. — С. 25–26, № 24; Волощенко, 2017. — С. 101–105, № 24.

36. Синопис. — Київ, 1674. — 1–4, 7–74, 77–120 = 116 с. = 58 арк. ; 4°.

На с. 1 заголовок розділу: «О началѣ древняго славенскаго народа и о нарѣчїи или прозвищи его».

Ілюстрації: ініціал, заставка.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Записи датовані 1853 та 1878 рр. на форзаці.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще декілька аркушів наприкінці книги. Два перших аркуші відреставровані з рукописним відтворенням тексту. Верхня кришка оправи відокремлена від книжкового блоку.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 98, № 884; Свенцицкий, 1908. — С. 156, № 585; Титов, 1924. — С. 421–422; Максименко, 1975. — С. 47, № 261; Варварич, 1981. — С. 20–21, № 31; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 90, № 520; Кагамлик, 2005. — С. 454, № 115.

37. Радивиловський, Антоній. Огородок Маріи Богородицы. — Київ, 1676. — [28], 1–75, 78–158, 161–481, 484–673, [1], 677–803, 805–806, 808–849, 852–1032, 1034–1041, 1041–1128, [2] = 1118 с. = 559 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 33 різноформатні гравюри, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Записи на форзацах та на двох останніх аркушах книги.

Стан збереження: Примірник повний. Оправа: дошки обтягнені шкірою. Корінець відокремлено від книжкового блоку.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 100, № 901; Свенцицкий, 1908. — С. 122, № 419; Титов, 1924. — С. 416–417; Петров, 1958. — С. 74, № 256; Горфункель, 1970. — С. 54–55, № 188–190; Максименко, 1975. — С. 47, № 262; Варварич, 1981. — С. 21–22, № 33; Гусева, ІІ-І, 1981. — С. 21, № 130; Запаско, Ісаєвич, І, 1981. — С. 91, № 531; Кагамлик, 2005. — С. 455, № 120; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 55, № 100; Юріна, Батенко, 2016. — С. 26–27, № 25–26.

38. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Записи: на аркушах [1–13] та на непарних с. 1–17.

Стан збереження: Примірник повний. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 100, № 901; Свенцицкий, 1908. — С. 122, № 419; Титов, 1924. — С. 416–417; Петров, 1958. — С. 74, № 256; Горфункель, 1970. — С. 54–55, № 188–190; Максименко, 1975. — С. 47, № 262; Варварич, 1981. — С. 21–22, № 33; Гусева, II-I, 1981. — С. 21, № 130; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 91, № 531; Кагамлик, 2005. — С. 455, № 120; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 55, № 100; Юріна, Батенко, 2016. — С. 26–27, № 25–26.

39. Акафісти. — Київ, 1677. — [3], 1–324, [34] = 361 арк. : іл. ; 4°. Ілюстрації: 18 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Записи: на вклеєному аркуші перед текстом, датований 1837 р., та 1775 р. на аркушах [3], 1–15, 21–37, 40–54.

Стан збереження: Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 101, № 909; Свенцицкий, 1908. — С. 89, № 323; Титов, 1924. — С. 424–429, № 55; Петров, 1958. — С. 75, № 260; Максименко, 1975. — С. 47, № 264; Варварич, 1981. — С. 22, № 34; Гусева, II-I, 1981. — С. 22, № 132; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 92, № 546; Кагамлик, 2005. — С. 455, № 123; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 55, № 101.

40. Патерик Печерський = Патерик, или Отечник Печерський. — 2-ге вид. — Київ, 1678. — 1 тит. арк., [12], 1–274, [14] = 300 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, успіння (зв. титулу), 43 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси. В книгу вплетено дві таблиці з планами Ближніх и Дальніх печер.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Императорскаго общества истории и древностей российских. Отд. II. № 58» на форзаці.

Наклейка: «Дезокамера 20.05.1981» у нижній частині правого нахзаца.

Записи: на титульному аркуші та на звороті останнього аркуша, датований 19 квітня 1847 р.;

Частково заклеєні записи на аркушах 2–19, 25–30.

Стан збереження: Сторінки зміцнені папером білого кольору. Оправа: дошки, обтягнені шкірою з тисненням. Обидві застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 102, № 923; Титов, 1924. — С. 399–400; Петров, 1958. — С. 75, № 263; Горфункель, 1970. — С. 55,

№ 194; Максименко, 1975. — С. 47–48, № 267; Варварич, 1981. — С. 22–23, № 36; Гусева, II-I, 1981. — С. 22–23, № 134; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 93–94, № 558; Кагамлик, 2005. — С. 455, № 127; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 55, № 102; Юріна, Батенко, 2016. — С. 27–28, № 27; Волощенко, 2017. — С. 109–113, № 26.

41. Синопис. — Київ, 1678. — 2-ге вид. — 1–128, [4] = 132 с. = 66 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, ініціал, кінцівка. Виливні прикраси: рамка на титулі, обрамлення колонтитулів.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш. Верхня дошка оправи, корінець та два перші аркуші відокремлені від книжкового блоку.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 102, № 924; Свенцицкий, 1908. — С. 156, № 586; Горфункель, 1970. — С. 55, № 193; Максименко, 1975. — С. 47, № 266; Варварич, 1981. — С. 22, № 35; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 93, № 556; Кагамлик, 2005. — С. 455, № 126.

42. Мінея святкова й загальна = Минія общая, или Книга на всяк мѣсяц служб церковных. — Київ, 1680. — 1 тит. арк., [10], 1–354, 353–379, [5], 380–418, 439–508, [1] = 506 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, дереворит герба Росії (двоголовий орел і Георгій Побідонесець серед символічних знаків і записів) (арк. 1), заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Стан збереження: Загальне незначне поверхневе забруднення. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 104, № 953; Свенцицкий, 1908. — С. 37, № 122; Титов, 1924. — С. 434–436; Петров, 1958. — С. 77, № 271; Максименко, 1975. — С. 48, № 273; Варварич, 1981. — С. 23–24, № 38; Гусева, II-I, 1981. — С. 24, № 140; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 95, № 584; Кагамлик, 2005. — С. 456, № 135; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 55, № 104; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 206; Волощенко, 2017. — С. 114–117, № 27.

43. Синопис, или Краткое собрание от различных летописцев. — Київ, 1680. — 56–67, 70, 66, 68, 68–70, 72–116, 7–224 = 219 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 2 гравюри, ініціали, заставка, кінцівка, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Штамп: «Библиотека Московской Духовной Академіи» на правому форзаці та на 6 аркуші.

Стан збереження: Деякі аркуші підклеєні папером білого кольору. Оправа картонна, верхня кришка та титульний аркуш відокремлені від книжкового блоку. Не вистачає деяких аркушів книги.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 104, № 951; Свенцицкий, 1908. — С. 156, № 587; Титов, 1924. — С. 422; Петров, 1958. — С. 76, № 267, 268; Горфункель, 1970. — С. 56, № 198; Максименко, 1975. — С. 48, № 271; Варварич, 1981. — С. 23, № 37; Гусева, II-I, 1981. — С. 25, № 144; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 95, № 582; Половникова, Ситий, 1998. — С. 29, № 37; Кагамлик, 2005. — С. 456, № 134; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 55, № 105.

44. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Наприкінці книги один рукописний аркуш.

Стан збереження: Деякі аркуші підклеєні білим папером білого кольору. Оправа коленкорова. Не вистачає деяких аркушів книги.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 104, № 951; Свенцицкий, 1908. — С. 156, № 587; Титов, 1924. — С. 422; Петров, 1958. — С. 76, № 267, 268; Горфункель, 1970. — С. 56, № 198; Максименко, 1975. — С. 48, № 271; Варварич, 1981. — С. 23, № 37; Гусева, II-I, 1981. — С. 25, № 144; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 95, № 582; Половникова, Ситий, 1998. — С. 29, № 37; Кагамлик, 2005. — С. 456, № 134; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 55, № 105; Юріна, Батенко, 2016. — С. 28–29, № 28.

45. Радивиловський, Антоній. Вѣнец Христов. — Київ, 1688. — 1 тит. арк., [19], 1–5, [1], 6–9, 11–365, 364–543 = 565 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 52 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Стан збереження: Примірник дефектний. Збереглася лише частина титульного аркуша. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 114, № 1058; Свенцицкий, 1908. — С. 123, № 420; Титов, 1924. — С. 417–418; Петров, 1958. — С. 82, № 302; Горфункель, 1970. — С. 58, № 213; Максименко, 1975. — С. 49, № 280; Варварич, 1981. — С. 24, № 39; Гусева, II-I, 1981. — С. 27, № 150; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 101, № 645; Кагамлик, 2005. — С. 457, № 150; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 56, № 111; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 210–211; Юріна, Батенко, 2016. — С. 29–31, № 29–32.

46. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

На початку і наприкінці книги змитий овальний штамп.

Стан збереження: Деякі аркуші підклеєні папером білого кольору. Не вистачає оправи та багатьох аркушів на початку та в кінці книги.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 114, № 1058; Свенцицкий, 1908. — С. 123, № 420; Титов, 1924. — С. 417–418; Петров, 1958. — С. 82, № 302; Горфункель, 1970. — С. 58, № 213; Максименко, 1975. — С. 49, № 280; Варварич, 1981. — С. 24, № 39; Гусева, II-I, 1981. — С. 27, № 150; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 101, № 645; Кагамлик, 2005. — С. 457, № 150; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 56, № 111; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 210–211; Юріна, Батенко, 2016. — С. 29–31, № 29–32.

47. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житий святих... на три мѣсяцы первыя септемврїи, октоврїи, новемврїи. — Київ, 1689. — 1 тит. арк., [1], 1–31, 31–657 = 668 арк. ; 2°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Запис: «1778 году июля 5 дня Московскаго Новодеви[ч]їа монасты[р]я игуменья Паладия Дурова книгу Минеи четьи подписала» на форзаці.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Оправа: дошки обтягнені шкірою. Застібки втрачено. Нижня кришка оправи та корінець відокремлені від книжкового блоку.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 117, № 1096; Свенцицкий, 1908. — С. 110, № 379; Титов, 1924. — С. 444–450, № 56; Петров, 1958. — С. 82–83, № 307; Горфункель, 1970. — С. 58–59, № 214, 215; Максименко, 1975. — С. 49, № 281; Варварич, 1981. — С. 24–25, № 40; Гусева, II-I, 1981. — С. 27–28, № 152; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 103, № 655; Кагамлик, 2005. — С. 457, № 152; Флегонтова, 2005. — С. 10, № 15; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 56, № 112; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 212–213; Волощенко, 2017. — С. 126–133, № 30.

48. Новый Завіт і Псалтир = Новый Завіт Господа Бога и Спаса нашего Исуса Христа и при нем Псалтир. — Київ, 1692. — 438 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 10 гравюр, виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк у дві фарби.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Императорскаго общества истории и древностей российскихъ. Отд. II. № 83» на форзаці.

Наклейка: «Дезокамера 25. 04. 1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Записи: «Отд. II. № 83. Черн. 1717» на правому форзаці;
на звороті останнього аркуша, датований 25 квітня 1847 р.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще декілька аркушів на початку книги. Оправа: дошки обтягнені шкірою, верхня застібка втрачена.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 119, № 1122; Свенцицкий, 1908. — С. 15, № 37; Титов, 1924. — С. 472; Петров, 1958. — С. 85–86, № 324; Горфункель, 1970. — С. 59, № 217; Максименко, 1975. — С. 50, № 284; Варварич, 1981. — С. 25, № 41; Гусева, II-I, 1981. — С. 29, № 156; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 105, № 676; Половникова, Ситий, 1998. — С. 25–26, № 30; Кагамлик, 2005. — С. 457, № 161; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 57, № 115; Юріна, Батенко, 2016. — С. 31–33, № 33.

49. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житий святих... на три мѣсяцы вторыя декемврий, януарій, февруарій. — Київ, 1695. — [5], 1–764 = 768 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 1 гравюра, виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Малюнок «Архангел» на лівому форзаці.

Запис: датований 1851 р. на правому форзаці.

Стан збереження: Відреставровано титульний аркуш та ще один аркуш на початку книги. Незначне загальне забруднення аркушів. Оправа: дошки обтягнені шкірою, з незначними втратами, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 124, № 1177; Свенцицкий, 1908. — С. 110, № 380; Титов, 1924. — С. 451–452; Петров, 1958. — С. 87, № 334; Горфункель, 1970. — С. 60, № 222, 223; Максименко, 1975. — С. 50–51, № 290; Варварич, 1981. — С. 25, № 42; Гусева, II-I, 1981. — С. 30–31, № 162; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 108, № 699; Половникова, Ситий, 1998. — С. 26, № 31; Кагамлик, 2005. — С. 458, № 170; Флегонтова, 2005. — С. 10, № 16; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 58, № 120; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 214–215; Юріна, Батенко, 2016. — С. 33, № 34.

50. Псалтирь блаженного пророка и царя Давида с кратким толкованієм. — Київ, 1697. — 1 тит. арк., [4], 1–29, [3], 1–73, 78–260, 1–84 = 377 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, «Успіння» (зв. титулу), 56 гравюр, виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Дублети Б-ки Моск. Син. Типогр. № 426» та запис на форзаці.

Штамп: «Бібліотека Московской Духовной Академии» на аркуші [1].

Наклейки: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца;

«Дублети Б-ки Моск. Син. Типогр. № 426» на корінці книги.

Запис XIX ст. на аркуші [1–3].

Стан збереження: Втрачено аркуші 74–77. Оправа: дошки обтягнені шкірою, з незначними втратами, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 128, № 1221; Свенцицкий, 1908. — С. 22, № 58; Титов, 1924. — С. 482-484; Петров, 1958. — С. 90, № 348; Горфункель, 1970. — С. 61–62, № 228; Максименко, 1975. — С. 51, № 293; Варварич, 1981. — С. 26, № 43 ; Гусева, II-I, 1981. — С. 31–32, № 164; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 110, № 716; Кагамлик, 2005. — С. 458, № 173; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 59, № 123; Юріна, Батенко, 2016. — С. 35–36, № 36.

51. Октоїх = Октоих, сіест Осмогласник, твореніє преподобнаго отца нашего Іоанна Дамаскина и прочіих богодухновенных отец. — Київ, 1699. — 13–140, 143–187, 187–362, 365–367 = 352 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 7 гравюр, виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки. Друк у дві фарби. Складання у дві колонки.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Дублети Б-ки Св. Синода. № 36» на форзаці.

Штамп: «Бібліотека Московской Духовной Академии» на звороті останнього аркуша та на аркуші 15 (запис № 1075).

Наклейка: «Дублети Б-ки Св. Синода. № 36» на корінці книги.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та багато аркушів книги. Оправа картонна, корінець та зав'язки зі шкіри.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 131, № 1255; Петров, 1958. — С. 92, № 359; Варварич, 1981. — С. 26, № 44; Гусева, II-I, 1981. — С. 34, № 172; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 115, № 744; Половникова, Ситий, 1998. — С. 28–29, № 36; Кагамлик, 2005. — С. 459, № 183; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 59, № 124; Юріна, Батенко, 2016. — С. 36–37, № 37–38.

52. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житий святих... на три мѣсяцы третіи март, априль, май. — Київ, 1700. — 1 тит. арк., 1–417, 417–424, 426–647, 647–676 = 678 арк. ; 2°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки. Виливні прикраси: рамка на титулі.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Московського Публичного и Румянцовського Музеев №».

Наклейка: «Дезокамера 20.3.-1980» у нижній частині правого нахзаца.

Запис: датований 1719 р. на аркушах 2–14.

Стан збереження: Оправа: дошки обтягнені шкірою, з незначними потертостями та подряпинами, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 133, № 1280; Титов, 1924. — С. 453–454; Петров, 1958. — С. 93, № 365; Максименко, 1975. — С. 52, № 301; Варварич, 1981. — С. 26–27, № 45; Гусева, II-I, 1981. — С. 34, № 173; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 116, № 757; Кагамлик, 2005. — С. 459, № 186; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 59, № 126; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 214–215.

53. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Запис на титульному аркуші, що продовжується на аркушах 1–8.

Стан збереження: Незначне загальне забруднення аркушів. Оправа з втраченими застібками, шкіра потерта, з незначними втратами.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 133, № 1280; Титов, 1924. — С. 453–454; Петров, 1958. — С. 93, № 365; Максименко, 1975. — С. 52, № 301; Варварич, 1981. — С. 26–27, № 45; Гусева, II-I, 1981. — С. 34, № 173; Запаско, Ісаєвич, I, 1981. — С. 116, № 757; Кагамлик, 2005. — С. 459, № 186; Бондар, Кисельов, 2008. — С. 59, № 126; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 214–215.

54. Дмитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житий святих... на три мѣсяцы четвертыи іюнь, іюль, август. — Київ, 1705. — 1 тит. арк., 1–790 = 791 арк. ; 2°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки. Виливні прикраси: рамка на титулі, смужки в тексті, кінцівки, оздоблення колонтитулів.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.3.-1980» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Незначне загальне забруднення аркушів. Оправа: дошки обтягнені шкірою, з незначними потертостями та подряпинами, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 142, № 1375; Титов, 1924. — С. 454–456; Петров, 1958. — С. 98, № 392; Максименко, 1975. — С. 53, № 310; Варварич, 1981. — С. 27, № 46; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. —

С. 21, № 816; Кагамлик, 2005. — С. 460, № 208; Флегонтова, 2005. — С. 11, № 17.

55. [Іоанн Златоуст]. Истолкованіє молитвы... — Київ, 1707. — 6–78, 78–82 = 78 арк. ; 16°.

Ілюстрації: виливні прикраси.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Изъ библиотеки Ивана Лукашевича» на форзаці.

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Не вистачає п'яти аркушів на початку книги та одного аркуша в кінці. Незначне загальне поверхнєве забруднення.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 145, № 1405; Титов, 1924. — С. 492; Максименко, 1975. — С. 53–54, № 314; Варварич, 1981. — С. 27, № 47; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 23, № 828; Кагамлик, 2005. — С. 461, № 217.

56. [Копинський, Ісаія]. Алфавіт духовний. — Київ, 1710. — [3], 1–107, 109–174, 174–175, 173–192 = 198 арк. ; 8°.

Ілюстрації: виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» на правому нахзаці.

Запис: арк. 1–9.

Стан збереження: Не вистачає титульного аркуша та аркуша 108. Оправа: дошки обтягнені шкірою, застібки втрачено. Форзаці втрачено. Корінець відокремлено від книжкового блоку.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 151, № 1467; Титов, 1924. — С. 502–505; Петров, 1958. — С. 103, № 414; Максименко, 1975. — С. 55, № 326; Варварич, 1981. — С. 28, № 48; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 26, № 860; Кагамлик, 2005. — С. 462, № 234.

57. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житий святых... на три мѣсяцы первыя, еже ест: септемврій, октоврій, новемврій. — 2-ге вид. — Київ, 1711. — 1 тит. арк., [5], 1–423, 425–426, 428–585, 584, 588, 586–598 = 604 арк. ; 2°.

Ілюстрації: виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Штамп: «Николай Сергѣевич Большаков. Москва, Старая пл. у Илинскихъ воротъ» на правому нахзаці.

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» на правому нахзаці.

Записи: «отдельно не продается. № 2616 / 4759 экз.» на правому нахзаці та ще один запис на арк. 1–7.

Стан збереження: Не вистачає аркушів 424, 427. Оправа: дошки обтягнені шкірою з тисненням. Застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 153, № 1483; Свенцицкий, 1908. — С. 110, № 381; Титов, 1924. — С. 456; Петров, 1958. — С. 104, № 419; Максименко, 1975. — С. 56, № 327; Варварич, 1981. — С. 28, № 49; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 26, № 867; Кагамлик, 2005. — С. 462, № 235.

58. [Копинський, Ісаія]. Алфавіт духовний. — 2-ге вид. — Київ, 1713. — [3], 1–188, 190–197 = 199 арк. ; 8°.

Ілюстрації: виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівка.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Змитий прямокутний штамп червоного кольору на форзаці.

У нижній частині першого наявного аркуша розміщено літери: «А*G*».

Запис на форзаці.

Стан збереження: Не вистачає титульного аркуша. Є ознаки ентомологічного пошкодження. Оправа: дошки обтягнені шкірою з тисненням. Застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 155, № 1510; Титов, 1924. — С. 498–502, № 60; Петров, 1958. — С. 106, № 431; Максименко, 1975. — С. 56, № 330; Варварич, 1981. — С. 28, № 50; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 28, № 884; Кагамлик, 2005. — С. 463, № 240.

59. Голенковський, Варлаам. Діалогізм духовный си єст двоєсловіє. — Київ, 1714. — 1 тит. арк., [9], 2–68, 68–243, 243, 243, 244–257 = 268 арк. ; 8°.

Ілюстрації: гравюри: форта, герб Іоасафа Кроковського (зв. титулу), «Христос і чаша» (арк. [9] зв.), заставки, ініціали. Виливні прикраси: кінцівки, орнаментальні смужки в тексті, оздоблення колонтитулів.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» на правому нахзаці.

Запис: датований 1894 р., на вклеєному арк. в кінці книги.

Стан збереження: Оправа: картон обтягнуто шкірою, з незначними пошкодженнями і втратами.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 157, № 1524; Свенцицкий, 1908. — С. 131, № 462; Титов, 1924. — С. 510–511; Петров, 1958. — С. 107, № 437; Максименко, 1975. — С. 56–57, № 333; Варварич, 1981. — С. 29, № 51; Запаско, Ісаєвич, I-I, 1984. — С. 28, № 892; Кагамлик, 2005. — С. 463, № 243.

60. Дмитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житий святих... на три мѣсяцы вторыя декемврїи, іануарїи, февруарїи. — 2-ге вид. — Київ, 1714. — 1 тит. арк., [4], 1–763, [5] = 768 арк. ; 2°.

Ілюстрації: виливні прикраси, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка «Дезокамера 1.10.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Запис: «Сія Четъминя Подарена Отцемъ Моимъ Алексеемъ Николаевичемъ Волковымъ. Сыну Его Леониду Волкову въ день его Ангела 8 Августа 1880 года. Удостоверяю [...] Алексей Николаевич Волков» на правому форзаці.

Стан збереження: Втрачено два аркуші наприкінці книги. Аркуші підклеєні папером білого кольору. Оправа: дошки обтягнені шкірою, з втраченими застібками, шкіра потерта, подряпана, з незначними втратами. Верхня дошка оправи відокремлена від блоку.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 157, № 1525; Петров, 1958. — С. 107, № 438; Варварич, 1981. — С. 29-30, № 52; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 29, № 898; Кагамлик, 2005. — С. 463, № 244.

61. [Кроковський, Іоасаф]. Несідалное у престола пресвятыя троицы со духи ангельскими душею предстоящей... нетленно хранимой св. великомученице Варварі моленіе, в честь и похвалу бываеміх от нея чудес творимое = [Служба, акафіст і житіє св. великомучениці Варвари]. — Київ, 1716. — [4], 1–11, 13–47 = 50 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 25 гравюри, заставка, ініціали. Виливні прикраси: заставки, кінцівки, оздоблення колонтитулів.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Записи: на нахзаці та на звороті аркуша [2].

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще багато аркушів книги. Аркуші підклеєні папером блакитного кольору. Оправа картонна, з пошкодженнями і втратами.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 159, № 1554; Петров, 1958. — С. 109–110, № 450; Максименко, 1975. — С. 57, № 334; Варварич, 1981. — С. 30, № 53; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 30, № 912; Половникова, Ситий, 1998. — С. 32–33, № 43; Кагамлик, 2005. — С. 464, № 251.

62. Новий Завіт = Книга Нового Завіта. — Київ, 1727. — [6], 4–9, 1–511 = 517 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: форта, виливні прикраси, заставки, кінцівки, ініціали.

Сторінки в подвійних лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще три аркуші на початку книги. Наявні ознаки ентомологічного пошкодження. Оправа коленорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 178, № 1755; Петров, 1958. — С. 123, № 517; Максименко, 1975. — С. 56, № 339; Варварич, 1981. — С. 30, № 54; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 41, № 1074; Кагамлик, 2005. — С. 465, № 269; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 231.

63. Псалтирь с толкованієм. — Київ, 1728. — [8], 1–37, 1–337 = 382 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 10 гравюр, виливні прикраси, заставки, кінцівки, ініціали.

Сторінки в лінійних рамках. Частину тексту складено у дві колонки.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще два аркуші на початку книги. Оправа картонна, обтягнена шкірою, з незначними пошкодженнями і втратами.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 179, № 1762; Петров, 1958. — С. 124, № 521; Максименко, 1975. — С. 58, № 342; Варварич, 1981. — С. 31, № 55; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 42, № 1098; Кагамлик, 2005. — С. 465, № 277; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 233; Юріна, Батенко, 2016. — С. 40, № 43; Волощенко, 2017. — С. 163–166, № 40.

64. Яворський, Стефан. Камень вѣры. — Київ, 1730. — [18], 1–6, 1–1056 = 549 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, виливні прикраси, заставки, кінцівки, ініціали.

Сторінки в подвійних лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Оправа картонна, обтягнена шкірою. Обидві кришки оправи відокремлені від книжкового блоку.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 180, № 1781; Свенцицкий, 1908. — С. 144, № 523; Петров, 1958. — С. 125, № 529; Максименко, 1975. — С. 58, № 344; Варварич, 1981. — С. 31, № 56; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 45, № 1141; Половникова, Ситий, 1998. — С. 34–35, № 46; Кагамлик, 2005. — С. 465, № 284.

65. Акафісты с каноны и прочая душеполезная моленія. — Київ, 1731. — 33–309 = 277 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 19 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали (з них 116 – великі, сюжетні), гравійовані орнаментальні рамки – дереворити і мідерити.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Бібліотека Скита Оптин. Пустын. Отделение III. № 75» на форзаці.

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Втрачено титульний аркуш та ще тридцять два аркуші на початку та тридцять аркушів наприкінці книги. Оправа картонна.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 181, № 1794; Свенцицкий, 1908. — С. 93, № 329; Петров, 1958. — С. 125, № 530; Максименко, 1975. — С. 58, № 345; Варварич, 1981. — С. 31, № 57; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 46, № 1167; Кагамлик, 2005. — С. 465, № 285; Волощенко, 2017. — С. 174–176, № 43.

66. Анфологон, сі єсть цвітословіє, или трефологон... — Київ, 1734. — 323 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 41 гравюра, виливні прикраси, заставки, кінцівки, ініціали.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Втрачено титульний аркуш Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 183, № 1820; Свенцицкий, 1908. — С. 37, № 125; Петров, 1958. — С. 127, № 540; Максименко, 1975. — С. 58, № 348; Варварич, 1981. — С. 32, № 58; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 49, № 1225; Кагамлик, 2005. — С. 466, № 298; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 238–239.

67. Апостол = Книга Діяній и посланій святих апостол. — Київ, 1737. — 1 тит. арк., 1–48, 50–77, 79–118, 120–250, 253–288, 290–326 = 320 арк. іл. ; 16°.

Ілюстрації: форта, 5 гравюр, заставки, ініціали. Виливні прикраси: оздоблення колонтитулів, кінцівки.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.3-1980» у нижній частині правого нахзаца.

Запис: «Изъ книгъ С.Н. Романовскаго. 7 февр. 1895 г.» на форзаці.

Стан збереження: Примірник дефектний: немає закінчення та не вистачає шість аркушів в середині книги. Оправа обтягнена шкірою, з незначними втратами.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 185, № 1843; Петров, 1958. — С. 130, № 557; Варварич, 1981. — С. 32, № 59; Запаско, Ісаєвич, II-I,

1984. — С. 53, № 1270; Кагамлик, 2005. — С. 466, № 308; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 242–243.

68. Часослов. — Київ, 1742. — 2–11, 15–16, 18–92, 95–360 = 354 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в складаних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Форзаці заповнено записами різними почерками.

Стан збереження: Примірник дефектний: втрачено титульний аркуш та вісімнадцять аркушів наприкінці книги. Оправа: дошки обтягнені шкірою, відділено від книжкового блоку. Книга потребує реставрації.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 190, № 1899; Петров, 1958. — С. 136, № 598; Максименко, 1975. — С. 60, № 366; Варварич, 1981. — С. 32–33, № 60; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 64, № 1427; Половникова, Ситий, 1998. — С. 36, № 49; Кагамлик, 2005. — С. 468, № 338; Юріна, Батенко, 2016. — С. 45–47, № 52–53.

69. [Козачинський, Михайло]. Августійшей непобедимой императрице ея священнѣйшому цесарському величеству Елисавет Петровнѣ ... Со всеподданнѣйшим и ревностнѣйшим ... благополучнаго самодержавія желаніем, трегубом діалектом сложенными рифмами приветствует ... православная Академія Кіевская. 1744 года августа : [панегірик]. — Київ, 1744. — 8–36 = 28 арк. ; 2°.

Текст церковнослов'янською, латинською та польською мовами.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979 г.» на правому нахзаці.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Обкладинка з паперу темного кольору.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 197, № 1979; Петров, 1958. — С. 138–139, № 613; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 67, № 1475; Кагамлик, 2005. — С. 468, № 346.

70. Служебник. — Київ, 1746. — [2], 288 = 290 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 5 гравюр; заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси: рамка на титулі, оздоблення колонтитулів.

Сторінки в складаних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Изъ библиотеки Ивана Лукашевича» на форзаці.

Запис на звороті титульного аркушу та на с. [1].

Стан збереження: забруднення на кутах. Сторінки підклеєні папером білого та блакитного кольорів. Оправа: дошки обтягнені шкірою, з потертостями та подряпинами, нижню застібку втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 203, № 2040; Петров, 1958. — С. 142, № 638; Варварич, 1981. — С. 33, № 62; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 73, № 1554; Кагамлик, 2005. — С. 469, № 361; Юріна, Батенко, 2016. — С. 48–51, № 56–61.

71. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Розыск о раскольнической брынской вѣрѣ, о ученіи их, о ділах их, и изьявленіе яко вѣра их неправа, ученіе их душевредно и дѣла их небогоугодна. — Київ, 1748. — 553 арк. ; 8°.

Ілюстрації: виливні прикраси: заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Баронъ Боде Колычевъ» на форзаці.

Штамп: «Библиотека Соллогуб. № 22» на форзаці.

Запис: «[...] Павелъ Удодъ» на нахзаці.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш. Оправа відокремлена від книжкового блоку. Застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 206, № 2078; Петров, 1958. — С. 144, № 652; Максименко, 1975. — С. 61, № 377; Варварич, 1981. — С. 33–34, № 63; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 81, № 1630; Кагамлик, 2005. — С. 470, № 371; Волощенко, 2017. — С. 191–193, № 47.

72. Євангеліє. — Київ, 1752. — 1 тит. арк., [9], 1–281 = 301 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: гравюри: форта, «Розп'яття» (зв. титулу), 4 ілюстрації в тексті, заставки, ініціали. Виливні прикраси: кінцівки, складані орнаментальні рамки навколо ілюстрацій.

Сторінки в подвійних лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «Предложена для покупки неизв. в нач. 1948» олівцем на форзаці.

Оправа білого кольору із золотим тисненням. Золотий обріз із квітковим орнаментом.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Верхня кришка відокремлена від оправи.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 213, № 2169; Варварич, 1981. — С. 34, № 64; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 91, № 1789; Кагамлик, 2005. — С. 471, № 395.

73. Афанасій, патріарх Александрійський. Оглавленіє книг Священнаго Писанія, Таже : ветхаго і новаго завѣта синопсис... — Київ, 1755. — 1 тит. арк., 1–202 = 203 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: гравюра: «Новозавітна трійця» (зв. титулу), заставки, кінцівки.

Виливні прикраси: рамка на титулі, кінцівки, оздоблення колонтитулів.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Оправа: дошки обтягнені шкірою, з незначними пошкодженнями та подряпинами, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 217, № 2222; Максименко, 1975. — С. 62, № 390; Варварич, 1981. — С. 34, № 65; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 99, № 1907; Кагамлик, 2005. — С. 472, № 418.

74. Псалтир. — Київ, 1755. — 1 тит. арк., [8], 1–37, 1–66, 110, 67–72, 117–118, 73–109, 111–116, 119–337 = 383 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 2 гравюри, виливні прикраси, заставки, кінцівки, ініціали.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Екслібрис: «Свято-Троицкой Сергієвой Лавры Главнаа библиотека. Опись ꙗцс. Отдѣль 3. № 88» на форзаці та оправі.

Записи: «сія» на арк. [1] та «Оптиной пустыни» на арк. [4–5].

Аркуші вплетено невірно: за аркушем 66 наступний — 110, за аркушем 72 наступний — 117–118.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення. Оправа: дошки обтягнені шкірою, з незначними пошкодженнями та подряпинами, застібки втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 216, № 2220; Свенцицкий, 1908. — С. 24, № 65; Петров, 1958. — С. 151, № 708; Максименко, 1975. — С. 62, № 391; Варварич, 1981. — С. 34–35, № 66; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 99, № 1917; Кагамлик, 2005. — С. 473, № 424.

75. Біблія = Біблія, сирѣчь книги Священнаго Писанія Ветхаго и Новаго завѣта. — Київ, 1758. — 1 тит. арк., 1 грав., 1–49, 1–574, 1–157, 1–45 = 825 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 49 гравюр, виливні прикраси, заставки, кінцівки, ініціали.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Оправа: дошки обтягнено шкірою з тисненням. Верхня кришка відокремлена від оправі.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 220, № 2269; Петров, 1958. — С. 156, № 734; Максименко, 1975. — С. 63, № 397; Варварич, 1981. — С. 35, № 67; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 107, № 2038; Половникова, Ситий, 1998. — С. 40–41, № 56; Кагамлик, 2005. — С. 474, № 444; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 274–275.

76. Новий Завіт (Євангеліє і Апостол). — Київ, 1759. — 1–8, 1–281, 2–11, 1–359 = 659 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 11 гравюр, виливні прикраси, заставки, кінцівки, ініціали.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» на нахзаці.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще два аркуші книги. Оправа із застілками збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 221, № 2284; Максименко, 1975. — С. 63, № 400–401; Варварич, 1981. — С. 35–36, № 68; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 110, № 2078.

77. Патерик Печерський. — Київ, 1760. — [1], 1–10, 1–11, 1–209, 1–15 = 246 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 44 гравюри, заставки, кінцівки, ініціали. Виливні прикраси: оздоблення колонтитулів.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще один аркуш усередині книги. Відреставровані аркуші на початку та наприкінці книги. Оправа: дошки, обтягнені шкірою, відокремлені від книжкового блоку.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 223, № 2307; Петров, 1958. — С. 160, № 764; Максименко, 1975. — С. 63–64, № 404; Варварич, 1981. — С. 36, № 69; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 115, № 2141; Кагамлик, 2005. — С. 475, № 461; Бочковська-Мартинівич, Хауха, 2012. — С. 278–281.

78. Патерик печерській, по исправленіи тисненієм вторым. — Київ, 1762. — 1 тит. арк., [1], 1–10, 1–11, 1–209, 1–15 = 247 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: гравюри: форта (мідерит), «Азовська богородиця» (мідерит, зв. титулу), 45 іл. в тексті (дві ілюстрації – мідерити), заставки (з сюжетними зображеннями), кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Розриви та краї деяких аркушів зміцнені папером білого кольору. Верхня кришка та декілька аркушів відокремлені від оправи. Корінець та задню кришку оправи – втрачено.

Бібліографія: Ундольський, 1871. — Шп. 226, № 2351; Петров, 1958. — С. 163, № 786; Максименко, 1975. — С. 64, № 406; Варварич, 1981. — С. 36, № 70; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 123, № 2244; Половни-

кова, Ситий, 1998. — С. 41, № 57; Кагамлик, 2005. — С. 475, № 474; Волощенко, 2017. — С. 272–275, № 69.

79. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на дванадцять місяць... Книга житій святих на три мѣсяца первья, еже есть: септемврїй, октоврїй, и ноемврїй. — Київ, 1764. — 1 тит. арк., 1–4, 1–6, 1–498, 1–6 = 511 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Папір забруднено на нижніх кутах. Оправа коленорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 231, № 2405; Петров, 1958. — С. 166–167, № 813; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 127, № 2328; Кагамлик, 2005. — С. 476, № 491; Бочковська-Мартинович, Хауха, 2012. — С. 284–285; Волощенко, 2017. — С. 282–289, № 72.

80. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на три мѣсяца третія, еже есть: март, апрїллий, и май. — Київ, 1764. — 1 тит. арк., 1–519, 1–5, 1–12 = 537 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Краї деяких аркушів підклеєні папером білого кольору. Оправа з втраченими застібками, шкіра потерта, подряпана, з незначними втратами.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 231, № 2405; Петров, 1958. — С. 166–167, № 813; Варварич, 1981. — С. 37, № 71; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 127, № 2328; Кагамлик, 2005. — С. 476, № 491; Бочковська-Мартинович, Хауха, 2012. — С. 284–285; Юріна, Батенко, 2016. — С. 59–60, № 75.

81. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на три мѣсяца четвертыя, еже есть: іюній, іюлій, и август. — Київ, 1764. — 1 тит. арк., 1–597, 1–6 = 604 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Краї аркушів укріплено папером білого кольору. Оправа ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 231, № 2405; Петров, 1958. — С. 166–167, № 813; Варварич, 1981. — С. 37–38, № 74; Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984. — С. 127, № 2328; Кагамлик, 2005. — С. 476, № 491; Бочковська-Мартинович, Хауха, 2012. — С. 284–285; Юріна, Батенко, 2016. — С. 60–61, № 76–77.

82. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на три мѣсяца четвертыя іюній, іюлій, и август. Мѣсяц іюній. — Київ, 1764. — 1 тит. арк., 1–219 = 220 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Московского Публичного и Румянцовского Музеевъ» на форзаці.

Стан збереження: Оправа картонна, значно пошкоджена, передня кришка відокремлена від блоку.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 37, № 72.

83. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на три мѣсяца четвертыя іюній, іюлій, и август. Мѣсяц іюлій. — Київ, 1764. — 220–438 = 218 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Стан збереження: Незначне загальне поверхнєве забруднення.

Оправа картонна, верхня кришка відокремлена від блоку.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 37, № 73.

84. [Копинський, Ісаїя]. Алфавит духовный. — Київ, 1766. — 1 тит. арк., [3], 1–189 = 193 арк. : іл.; 8°.

Ілюстрації: гравюри: «Зішестя Св. Духа» (зв. титулу), заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси: рамка на титулі, оздоблення колонтитулів.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Библиотеки Оптиной Пустыни» Отд. 4. № 90 на форзаці та корінці.

Наклейка: «Дезокамера 25.04.1979 г.» на правому нахзаці.

Запис, що розпочинається на титульному аркуші, продовжується на арк. [1–3], 1–25.

Стан збереження: Оправа збереглася частково, з досить значними втратами.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 238, № 2496; Варварич, 1981. — С. 38, № 77; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 16, № 2413; Кагамлик, 2005. — С. 477, № 503.

85. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Наклейка: «Дезокамера 20.3. – 1980 г.» на правому нахзаці.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще два аркуша на початку книги, а також п'ять аркушів наприкінці книги. Оправа коленкорова.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 238, № 2496; Варварич, 1981. — С. 38, № 77; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 16, № 2413; Кагамлик, 2005. — С. 477, № 503.

86. Псалтир із тлумаченням = Псалтир. — Київ, 1766. — 1 тит. арк., [8], 1–37, 1–337 = 383 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 3 гравюри, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Московскаго Публичнаго и Румянцовскаго Музеевъ».

Запис, що розпочинається на титульному аркуші, продовжується на аркушах [1–8], 1–13 (на більшості аркушів закреслений).

Стан збереження: Оправа збереглася із пошкодженнями та подряпинами, застібки втрачені.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 237, № 2493; Петров, 1958. — С. 177, № 905; Варварич, 1981. — С. 38, Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 16, № 2418; № 76; Кагамлик, 2005. — С. 477, № 506; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 291.

87. Іоанн Златоуст. Бесѣды на книгу Бытия. [Кн. 1-2]. — Київ, 1773.

Кн. 1. — 210 арк. ; 2°.

Кн. 2. — 219 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Свято-Троицкой Сергієвой Лавры Главная библиотека. Опись №ацс. Отдѣль 6. № 560» на передньому форзаці та оправі. Запис на форзаці.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та шмуцтитул перед 2-ю частиною.

Оправа збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами, застібки втрачені. Верхня кришка оправі відокремлена від блоку.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 245, № 2597; Петров, 1958. — С. 187, № 969; Варварич, 1981. — С. 39 № 78; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 28, № 2679; Половникова, Ситий, 1998. — С. 45–46, № 63; Кагамлик, 2005. — С. 478, № 531; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 295; Юріна, Батенко, 2016. — С. 66–68, № 87–89.

88. Іоанн Златоуст. Бесіди о покаяні. — Київ, 1774. — 6–142 = 136 арк.; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Приплетено до кн.: Поучительных слов или бесід десять. — Київ, 1774.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та ще п'ять аркушів на початку книги. Втрати та розриви на аркушах підклеєні папером білого кольору. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 245, № 2587; Свенцицкий, 1908. — С. 133, № 471; Петров, 1958. — С. 188, № 980; Максименко, 1975. — С. 64–65, № 416 [вказаний 1771 р. виходу з друку]; Варварич, 1981. — С. 39, № 79; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 30, № 2716; Кагамлик, 2005. — С. 479, № 533.

89. Іоанн Златоуст. Поучительных слов или бесід десять. — Київ, 1774. — 1–59, 61–63 = 62 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш. Втрати та розриви на аркушах підклеєні папером білого кольору. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 246, № 2606; Свенцицкий, 1908. — С. 134, № 472; Петров, 1958. — С. 188, № 981; Максименко, 1975. — С. 65, № 417; Варварич, 1981. — С. 39, № 80; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 30, № 2717; Кагамлик, 2005. — С. 479, № 534.

90. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Розыск о раскольнической брынской вѣрѣ, о ученіи их, о ділах их, и изьявленіе яко вѣра их неправа, ученіе их душевредно и дѣла их небогоугодна: [у 3-х ч.]. — Київ, 1776.

Ч. 1. — 81 арк. ; 8°.

Ч. 2. — 82–463 арк. ; 8°.

Ч. 3. — 100 арк. ; 8°.

Ілюстрації: гравюри: ілюстрація (арк. 368), заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси: рамка на титулі, кінцівки, оздоблення колон-титулів.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Библиотеки Козельской Оптиной Пустыни. Отд. 5. № 660» на форзаці та корінці книги.

Наклейка: «1579» на нахзаці.

Стан збереження: Оправа збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами, застібки втрачені.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 248, № 2634; Петров, 1958. — С. 191–192, № 1002; Варварич, 1981. — С. 40, № 81; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 33–34, № 2816; Кагамлик, 2005. — С. 479, № 545; Юріна, Батенко, 2016. — С. 68, № 93.

91. Патерик Печерскій. — Київ, 1777. — 3–7, 1–11, 1–167, [1], 1–18 = 202 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 44 гравюри, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Наклейка з записом: «старца о. Амвр[осия]» на звороті останнього аркуша.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш та декілька аркушів в середині книги. Оправа збереглася частково, з пізнішою реставрацією.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 250, № 2653; Петров, 1958. — С. 193, № 1011; Максименко, 1975. — С. 65, № 421; Варварич, 1981. — С. 40, № 82; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 36, № 2857; Кагамлик, 2005. — С. 479, № 547.

92. Собрание разных поучений на всѣ воскресные и праздничные дни. Ч. 1-3. — Київ, 1777.

Ч. 1. — 1 тит. арк., 1–4, 1–145 = 150 арк. ; 2°.

Ч. 2. — [1], 136 = 137 арк. ; 2°.

Ч. 3. — 1–92, 98–106, 117–118, 123–150 = 132 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали.

Стан збереження: Папір забруднений на нижніх кутах. Оправа коленкорова.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 251, № 2673; Свенцицкий, 1908. — С. 124, № 428; Петров, 1958. — С. 193, № 1014; Максименко, 1975. — С. 65, № 422; Варварич, 1981. — С. 41, № 83; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 36, № 2859; Кагамлик, 2005. — С. 479, № 548; Юріна, Батенко, 2016. — С. 70–71, № 94.

93. Біблія = Біблія, сирѣчь Книги Священнаго писанія, Ветхаго Завѣта греческому богомудрых седмидесяти двоих толковников преводу, Новаго же самоначалному святых Апостол писмени. — Київ, 1779. — 1–49, 1–313 = 352 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 23 гравюри, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш. Оправа коленкорова ХХ ст.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 253, № 2689; Петров, 1958. — С. 195, № 1032; Максименко, 1975. — С. 65, № 424; Варварич, 1981. — С. 41, № 84; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 40, № 2960; Кагамлик, 2005. — С. 480, № 552; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 301; Юріна, Батенко, 2016. — С. 71–73, № 96.

94. Канони Богородицы с малым повечерієм. — Київ, 1781. — [1], 228 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: форта, гравюра «Богородиця з Немовлям» (зв. титулу), заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Свято-Троицкой Сергієвой Лавры Главнаа библиотека. Опись ꙗцз г. Отдѣль 4. № 1542» на форзаці.

На початку книги вклеєно два аркуші. На першому з них запис: «Изъ книгъ монаха Харлампія, подписана въ 1949 году 8 августа Троицкой Сергеевы Лавры», на другому – «Тропарь» та «Кондак» написано від руки.

Стан збереження: Оправа збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами, без застібок.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 255, № 2724; Петров, 1958. — С. 199, № 1056; Варварич, 1981. — С. 42, № 86; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 44, № 3065; Кагамлик, 2005. — С. 480, № 561; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 306.

95. Патерик Печерскій. — Київ, 1783. — 1 тит. арк., 1–7, 1–11, 1–167, [1], 1–18 = 205 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 44 гравюри, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Библиотека Скита Оптин. Пустын. Отделение VI. № 154» на форзаці.

Записи: «[Из книг] Петра Севрюгина» на форзаці;

«М. Порфирия Севрюгина. 1874 г.» на аркуші 1.

Стан збереження: Пошкоджені нижні краї перших аркушів книги. Нахзац, ймовірно, постраждав від вологи. Оправа з втраченими застілками, шкіра потерта, подряпана, з незначними втратами. Верхня кришка відокремлена від оправи.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 259, № 2769; Петров, 1958. — С. 202, № 1078; Максименко, 1975. — С. 66, № 430; Варварич, 1981. — С. 42, № 87; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 49, № 3182; Кагамлик, 2005. — С. 481, № 572.

96. Апостол. — Київ, 1784. — 1–327, 1–33 = 371 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 6 гравюр (апостоли Лука, Яків, Петро, Іоанн, Іуда, Павло і Христос з сімома свічками), заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Оформлення повторює видання книги 1752 р.

Екслібрис: «Свято-Троицкой Сергіевой Лавры Дополнительная библиотека. Опись 1906 г. Отдѣль 2. № 18» на форзаці та оправі.

Наклейка «Дезокамера 25.04. 1979 г.» у нижній частині правого нахзаца.

Стан збереження: Втрачено титульний аркуш. Оправа збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами.

Бібліографія: Петров, 1958. — С. 202, № 1083; Варварич, 1981. — С. 42, № 88; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 50, № 3224; Кагамлик, 2005. — С. 481, № 574.

97. Біблія = Біблія, сирічь книг священнаго писанія : в 5-ти т. — 3-тє вид. — Київ, 1788.

Т. 1. — [2], 324 арк. ; 8°.

Т. 2. — [1], 288 арк. ; 8°.

Т. 3. — [1], 242 арк. ; 8°.

Т. 4. — [1], 386 арк. ; 8°.

Т. 5. — [1], 336 арк. ; 8°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Стан збереження: Оправа збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами, окрім тому 4-го, який має пізнішу оправу.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 269, № 2894; Петров, 1958. — С. 209, № 1134; Максименко, 1975. — С. 67, № 434; Варварич, 1981. — С. 43–44, № 89–93; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 59, № 3430; Половникова, Ситий, 1998. — С. 47–49, № 66–70; Кагамлик, 2005. — С. 482, № 591; Бочковська-Мартиневич, Хауха, 2012. — С. 314; Юріна, Батенко, 2016. — С. 80–81, № 107–108.

98. Платон [Левшин]. Православное учение или сокращенная христианская богословія. — Київ, 1791. — 1 тит. арк., [1], 1–7, 1–129 = 138 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Екслібриси : «Московского Публичнаго и Румянцовскаго Музеевъ»; «Изъ библиотеки Ивана Лукашевича» на форзаці.

Стан збереження: Оправа збереглася з незначними пошкодженнями та подряпинами.

Бібліографія: Петров, 1958. — С. 215, № 1167; Максименко, 1975. — С. 67, № 436; Варварич, 1981. — С. 44, № 94; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 66, № 3577; Кагамлик, 2005. — С. 483, № 607.

99. Собрание разных поучений на всѣ воскресные и праздничные дни. Ч. 1–3. — Київ, 1800.

Ч. 1. — 145 арк. ; 2°.

Ч. 2. — [1], 136 арк. ; 2°.

Ч. 3. — 142 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали.

Особливості примірника:

Екслібрис: «Фундаментальная библиотека Витебской Духовной Семинарии. Шкаф ХХІХ. Полка I. № книги 18» на форзаці.

Стан збереження: Оправа реставрована.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 289, № 3159; Петров, 1958. — С. 230, № 1286; Варварич, 1981. — С. 44–45, № 95; Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984. — С. 87–88, № 4094; Кагамлик, 2005. — С. 485, № 660; Юріна, Батенко, 2016. — С. 86, № 29–117.

ВИДАННЯ ХІХ–ХХ СТОЛІТЬ

100. Патерик Печерській, сієсть Отечник. — Київ, 1803. — 1 тит. арк., [2], 1–10, 1–11, 1–209, [1], 1–15 = 249 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 45 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 342, № 153.

101. Служебник. — Київ, 1805. — 1 тит. арк., [1], 1–13, 1–301 = 316 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 3 гравюри, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Записи: на вклеєному арк. перед титульним аркушем 1856 р. та 1808 р. на арк. 1–13, 1–3.

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979» у нижній частині нахзаца.

Штамп: овальний, в лінійній рамці «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Антирелігійний [музей в Києві]» на титульному аркуші та на аркуші 1.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 301, № 3305; Свенцицкий, 1908. — С. 66, № 222; Варварич, 1981. — С. 45, № 96.

- 102. Псалтир.** — Київ, 1811. — [1], 1–16, 1–272 = 289 арк. : іл. ; 8°. Ілюстрації: 3 гравюри, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси. Сторінки в лінійних рамках. Друк двома фарбами. *Особливості примірника:* Записи: «Сія книга» (повторено двічі) на форзаці.
- 103. Книжица сія, Зборник именуемая, то есть, некоторых моленій, на всяк день потребных собраніе.** — Київ, 1821. — 1 тит. арк., 1–101 = 102 арк. : іл. ; 12°. Ілюстрації: 8 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси. *Бібліографія:* Свенцицкий, 1908. — С. 107, № 369.
- 104. Молитвослов.** — Київ, 1821. — 1–2, 1–156, 158–585 = 587 арк. : іл. ; 12°. Ілюстрації: 19 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси. *Бібліографія:* Варварич, 1981. — С. 45, № 97.
- 105. Амвросій, єпископ Медіоланський. Двѣ книги о Покаяніи, двѣ книги о Преставленіи брата его Сатира, и два утешительныя слова на смерть Імператоров младшаго Валентиніана и Феодосія Великаго / [пер. І. Харламова].** — Київ, 1824. — 1 тит. арк., 1–2, 1–169 = 172 арк. ; 4°. Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси. *Бібліографія:* Варварич, 1981. — С. 45, № 98.
- 106. Ігнатій Богоносець. Посланія.** — Київ, 1824. — 1 тит. арк., [2], 1–7, 1–85 = 95 арк. ; 4°. Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси. *Бібліографія:* Ундольский, 1871. — Шп. 347, № 256; Варварич, 1981. — С. 46, № 99.
- 107. Іоанн Златоуст. Бесѣды на Матфеа Євангеліста.** — Київ, 1826. — 1 тит. арк., 1–4, 6–7, 1–484 = 491 арк. ; 2°. Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси. Сторінки в лінійних рамках. *Бібліографія:* Ундольский, 1871. — Шп. 348, № 278; Варварич, 1981. — С. 46, № 101.
- 108. Никифор (Феотокі, Микола). Толкованіе воскресных Апостолов с нравоучительными беседами. Т. 1 / сочинено на єллино-греческом языке преосвященным Нікифором, бывшим архієпископом Астраханским и Ставропольским.** — Київ, 1826. — 1 тит. арк., [1], 1–168, 1–152 = 322 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Штамп: «Фундамент. бібліотека Волинск. Дух. семинарії» на правому передньому форзаці, титульному аркуші та арк. 1.

Бібліографія: Ундольский, 1871. — Шп. 348, № 275; Варварич, 1981. — С. 46, № 100.

109. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на три місяця четвертыя, еже есть: июній, июлій, и август. — Київ, 1827. — 1 тит. арк., 1-596, 1-6 = 604 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 46, № 102.

110. Службник. — Київ, 1832. — 1 тит. арк., [2], 1-13, 1-301 = 317 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 6 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис : датований «17 августа 1836 года» на правому форзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 47, № 103.

111. Тихон Воронізький (Тимофій Соколов). Наставленіе о собственных всякаго христіанина должностях / соч. преосвященнаго Тихона, епископа бывшаго Воронежскаго. — Київ, 1841. — 1 тит. арк., [2], 1-94 = 97 арк. ; 8°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Запис: «Въ Кіево-Печерскую Спасо-Преображенскую церковь 1842 года 7 марта» на титульному аркуші.

Наклейка: опис книги німецькою мовою (машинопис) на форзаці.

112. Канонник. — Київ, 1842. — 1 тит. арк., [1], 1-243 = 245 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 19 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Запис: «Сія книга принадлежит Васілія Словачевскаго 1887 года» на форзаці та на нахзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 47, № 104.

113. Служба и Акафіст Святителю и Чудотворцу Митрофану. — Київ, 1844. — 1 тит. арк., 1-28 = 29 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 47, № 105.

114. Молебное пѣніе к Пресвятѣй Богородицѣ, его же от оклеветанія в печалех и напастех сущи да поют. — Київ, 1851. — 6, 1 тит. арк., 15 = 22 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставка, кінцівка, ініціали.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Титульний аркуш помилково вплетено після 6 аркуша.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 47–48, № 106.

115. Служба и Акафіст Святителю и Чудотворцу Митрофану. — Київ, 1851. — 1 тит. арк., 1–28 = 29 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в рамках із наборних прикрас.

Особливості примірника:

Записи: різними почерками на форзаці;

«Сей Митрофанъ принадлежит Михаилу Ивановичу Гаврилюку» на титульному аркуші;

У нижній частині кожного аркуша;

«Михаиль Ивановъ Гаврилюкъ 1890 месяца января 10 дня» на аркуші 8;

«Купленный 1865 года» на аркуші 25;

«Михаил Миронович» та ще один запис на звороті аркуша 28.

116. Взаимныя должности общаго монашескаго житія. — Київ, 1853. — 1 тит. арк., [1], 1–44 = 46 арк. ; 8°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 48, № 107.

117. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на місяц Маій. — Київ, 1855. — 1 тит. арк., 1–351, [1] = 353 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Штамп: «Biblioteca Sf. Monastiri NOUL NEAMT Chițcani Tighina 1932» [Бібліотека Вознесенського Ново-Нямецького (Кицканського) монастиря (Молдова)] на форзаці та звороті титульного аркуша.

Запис: «Сія книга принадлежит Кеновиі преблаженнейшаго отца нашего старца Паисія установленная во святомъ Ново-Нямецкомъ Монастыре, и кто ее устроитъ, подъ какими бы то нибыло видомъ да будетъ во веки п[р]еблагословень Пресвятою Богородицею и отцемъ нашимъ старцемъ Паисіемъ 1868 г.» на аркушах 1–23.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 48, № 109.

118. Службы преподобным отцем Печерским, их же мощы в ближней и дальней пещерѣ нетлѣнно почивают. — Київ, 1855. — 1 тит. арк., [1], 1–118, [1] = 121 арк. : іл.; 2°.

Ілюстрації: 26 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 48, № 108.

119. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Штамп: «Отдел редких книг» на звороті аркуша 118.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 48, № 108.

120. Акафіст божественным страstem Христовым. — Київ, 1861. — 1 тит. арк., 1–40 = 41 арк. : іл.; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки, ініціали.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 49, № 110.

121. Патерик Печерскій, сієсть Отечник. — Київ, 1863. — 272 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 50 гравюр, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.

Друк двома фарбами.

122. Прокопович, Феофан. Христовы о блаженствах проповѣди толкованіе, сочиненное Феофаном Прокоповичем бывшим Архієпископомъ Новгородским и Великолуцким : напечатася с изданія 1823 года. — Київ, 1864. — 1 тит. арк., [1], 1–114 = 116 арк. ; 8°.

Ілюстрації: заставка, кінцівка, ініціал.

123. Димитрій Ростовскій (Туптало Д. С.). Книга житій святых на месяц Ноемврій. — Київ, 1855. — 1 тит. арк., 1–353, [3] = 357 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, ініціали.

Сторінки в лінійних рамках.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 49, № 111.

124. Требник дополнительный = Дополнительный Требник. — Київ, 1863. — 1 тит. арк., 83, [1] = 85 арк.: іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Особливості примірника:

Штамп: «Оршанскаго Покровскаго Общежительнаго Монастыря».

Запис: «Архимандрита Агапита» на звороті арк. 82.

125. Поученіє святигельское к новопоставленному іерею. — Київ, 1868. — 1 тит. арк., 28 с. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставка, ініціал, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Штамп: овальний «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Ан-тирелігійний музей в [К]и[є]ві» на титульному аркуші.

126. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Книга житій святих на місяць Іюній. — Київ, 1870. — 1 тит. арк., 1–359, [2] = 362 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Сторінки в лінійних рамках.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 49, № 112.

127. Житіє преподобнаго и богоноснаго отца нашего Антонія Печерскаго Київскаго, первоначальника монахов в Россіи : заимствовано из Минеи Четьи. — Київ, 1870. — 1 тит. арк., 28 с. ; 8°.

Ілюстрації: заставка.

Особливості примірника:

Штамп: овальний «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Ан-тирелігійний [музей] в [Києві]» на титульному аркуші та с. 15; «Спец. фонд» — на титульному аркуші.

128. Взаимныя должности общаго монашескаго житія. — 5-те вид. — Київ, 1873. — 1 тит. арк., 1–53, [1] = 54 с. ; 8°.

Ілюстрації: заставки, кінцівка.

Особливості примірника:

Запис: «Александра Устименка. Взаимныя должности Общаго Мо-нашескаго Житія. Киев, в Типографіи Києво-Печерскія Лавры в 1886 году» на форзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 49, № 113.

129. Требник. — Київ, 1873. — 1 тит. арк., 1–2, 1–282, [2] = 287 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, ініціали, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 49–50, № 114.

130. Требник дополнительный = Дополнительный Требник. — Київ, 1873. — 1 тит. арк., [1], 1–58 = 60 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівка, ініціали, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 50, № 115.

131. Чин освященія храма, от архіереа творимаго. — Київ, 1873. — 1 тит. арк., 1–47 = 48 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівка.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис : «о уп. Прот. Феодора со ср. его» на звороті форзацного аркуша.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 50, № 116.

132. Євангелія, чтомая во святый и великій четверток, на Літургії, на умовеніи и по умовеніи ног, и во святый великій пяток на утрени, 12 святых страстей Господа Бога и Спаса нашего Иисуса Христа, и на вечерни в тойже святый великій пяток. — Київ, 1875. — 1 тит. арк., 1–27 = 28 арк. ; 2°.

Ілюстрації: заставки, кінцівка, ініціали.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 50, № 118.

133. Житіе и страданіе святыя преподобномученицы Евдокии. — Київ, 1875. — 63 с. ; 8°.

Ілюстрації: заставка, кінцівка.

134. Молитвы, чтомья в навечеріи Пяъдесятницы. — Київ, 1875. — 1 тит. арк., 18 с. ; 8°.

Ілюстрації: заставка.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 50, № 117.

135. Акафіст святому апостолу Андрею Первозванному. — 3-тє вид. — Київ, 1876. — 1 тит. арк., 1–16 = 17 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 51, № 118.

136. Мінея, лютий = Минія, мѣсяц февруарій. — Київ, 1876. — 1 тит. арк., 1–168, 1–10 = 179 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 51, № 120.

137. Мінея, листопад = Минія, мѣсяц ноемврій. — Київ, 1876. — 1 тит. арк., 1–269, 1–10 = 280 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 51, № 121.

138. Послѣдованіе Парастаса, сирѣчь великія паніхиды, по усопшым отцем и братіям нашым, и по всѣм православным христіаном преставльшымся. — Київ, 1876. — 1–33, [1] = 34 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 51, № 122.

139. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Розыск о раскольнической брынской вѣрѣ, о ученіи их, о дѣлах их, и изьявление, яко вѣра их неправа, ученіе их душевредно и дела их не богоугодна. — Київ, 1877. — 1 тит. арк., [7], 1–342 = 350 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, ініціали, виливні прикраси.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 52, № 124.

140. Іоанн Ліствичник. Лѣствица, возводящая на небо. — Київ, 1877. — 1 тит. арк., 1–213 = 214 арк. ; 4°.

Особливості примірника:

Штамп: овальний «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Ан-тирелігійний музей в Києві» на титульному аркуші та аркуші 1.

141. [Копинський, Ісаія]. Алфавит духовный. — Київ, 1877. — 1 тит. арк., [2], 1–125 = 128 арк. ; 8°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 52, № 123.

142. Зборник, то єсть, собраніе нѣкоторых моленій, на всяк день потребных. — Київ, 1878. — 1 тит. арк., [1], 1–117, [1] = 120 арк. ; 12°.

Ілюстрації: 9 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 52, № 125.

143. Служба преподобным отцем печерским, и всѣм святым, в малой Россыи просіявшым : напечатанная из Акафістов с каноны. — Київ, 1878. — 1 тит. арк., 1–19 = 20 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціал, заставка, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Особливості примірника:

Запис : «V. № 38. инт.» на титульному аркуші.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 52–53, № 126.

144. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Запис : «V. 76. инт.» на титульному аркуші.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 52–53, № 127.

145. Чин освячення храма, от архієреа творимаго. — Київ, 1879. — 1 тит. арк., 1–47 = 48 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Особливості примірника:

Запис : «Н. К. Печ. Усп. Ст. Лавры Архимандрита Валери[я?]» на титульному аркуші.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 53, № 126.

146. Платон (Левшин, Петро Георгійович). Сокращенный катихизис, для священно и церковнослужителей, как для всегдашнего их знания, так особливо для изучения, при вступлении их в церковныя должности, с прибавлением мѣст из слова Божія, правил святых Апостол и святых Отец, из духовнаго Регламента, особливо до священства принадлежащих. — Київ, 1880. — 1 тит. арк., 1–54 с. = 28 арк. ; 8°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 53, № 128.

147. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Штampi: овальний «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Антирелігійний музей в Києві» на титульному аркуші та с. 17;

«Sichergestellt durch den Einsatzstab RA, Stabsfuhrune» на звороті титульного аркуша.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 53, № 128.

148. Те саме. 3-й примірник.

Особливості примірника:

Запис : «II. № 37. инт.» на титульному аркуші.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 53, № 128.

149. Те саме. 4-й примірник.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 53, № 128.

150. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Сочинения святого Димитрія, Митрополита Ростовскаго. Ч. 3 : содержащая в себѣ поучения на разные праздничные дни. — Київ, 1881. — 1 тит. арк., [1], 1–214, 223–552 = 274 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 53, № 129.

151. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Сочиненія святого Димитрія, Митрополита Ростовскаго. Ч. 5 : содержащая в себѣ : Зерцало православнаго исповѣданія, Краткое Христіанское нравоученіе, и разныя Слова. — Київ, 1881. — 1 тит. арк., [1], 1–130 с. = 67 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 54, № 130.

152. Краткие поученія о главнѣйшихъ спасительныхъ догматахъ вѣры, и заповѣдехъ Божіихъ, и о должностяхъ, изъ разныхъ святыхъ отецъ и учителей собранная. — Київ, 1884. — 1 тит. арк., 1–9, 1–214 = 224 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Особливості примірника:

Запис: «Помяни Господи во Твоемъ душѣ усоп. Раба Твоего Прот. Феодора со ср. его» на звороті форзацного аркуша.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 54, № 131.

153. Акафісты с каноны = Акафісти з канонами. — Київ, 1888. — 1 тит. арк., [1], 1–278 = 280 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 19 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 54, № 132.

154. Славянскій или церковный букварь. — 12-те вид. — Київ, 1888. — 1 тит. арк., 120 с. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: форта, 1 гравюра, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

155. Акафіст живоносному гробу и Воскресенію Господню. — Київ, 1889. — 1–25, [1], 26–36 арк. = 37 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 54–55, № 133.

156. Житіе преподобнаго отца нашего Васіліа Новаго, списанное Григоріемъ ученикомъ его : перепечатано изъ четьи минеи. — Київ, 1889. — 90 с. ; 8°.

Ілюстрації: ініціал, заставка, кінцівка, виливні прикраси.

Приплетено до кн.: Житіе преподобнаго отца нашего Іоанна Дамаскина. — Київ, 1889.

157. Житіє преподобнаго отца нашего Іоанна Дамаскина: перепечатано из четьи минеи. — Київ, 1889. — 39 с. ; 8°.

Ілюстрації: ініціал, заставка, кінцівка, виливні прикраси.

158. Последованіє во святую и великую неделю Пасхи, и во всю светлую седмицу. — Київ, 1889. — 1 тит. арк., 1–116, [1] = 117 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси. Сторінки в лінійних рамках.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 55, № 134.

159. Последованіє утрени, вечерни и полунощницы. — Київ, 1889. — 1 тит. арк., 1–8, [1], 9–16, [4], 17–20, 1–43, [1], 44–45, [3], 46–53, [1], 54, [3], 55–230, [2] = 266 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Між аркушами книги вплетені нумеровані рукописні сторінки.

Наклейка: «Дезокамера 1.10.1979» у нижній частині правого нахзаца.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 55, № 135.

160. Чин на одѣяніє рясы и камилавхи. Последованіє малаго образа, еже есть мантия. Послѣдованіє великаго ангельскаго образа, еже есть схима: Перепечатаны из Требника митрополита Кіевскаго Петра Могилы. — Київ, 1889. — 1 тит. арк., 1–28 = 29 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 55, № 136.

161. Часослов. — Київ, 1890. — 1–182, [1] = 183 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Штамп: «Продажа подержан. книгъ П. Григоровича. Подоль. Толкуч. рынокъ» на титульному аркуші.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 55–56, № 137.

162. Чин священныя и божественныя Літургіи, иже во святых отца нашего Василія Великаго. — Київ, 1891. — 1 тит. арк., 1–82, [1] = 84 арк. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: 3 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

- Сторінки в рамках з гравійованих деталей.
Друк двома фарбами.
Особливості примірника:
Екслібрис: «Фабрика конторск. книгъ. Переплетня Г. Т. Корчак-Новицкаго в Києвъ. Паров. Лито-типографія».
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 56, № 138.
- 163. Священное Евангеліе.** — Київ, 1892. — 1 тит. арк., 1–234, [1] = 240 арк. : іл. ; 4°.
Ілюстрації: 4 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.
Сторінки в рамках з наборних прикрас.
Друк двома фарбами.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 56, № 139.
- 164. Чин поминовенія о православных воиных, и о всех за веру и отечество на брани убиенных.** — Київ, 1892. — 28 с. ; 8°.
Ілюстрації: заставка, кінцівка.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 56, № 140.
- 165. Те саме. 2-й примірник.**
Особливості примірника:
Запис: «Свящ. Феодора Острякова» на титульному аркуші.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 56, № 140.
- 166. Те саме. 3-й примірник.**
Особливості примірника:
Назва книги наклеєна на оправу.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 56, № 140.
- 167. Мінея службова, березень = Минія, мѣсяц март.** — Київ, 1893. — 1 тит. арк., 1–112, 121–174 = 167 арк. : іл. ; 4°.
Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки.
Друк двома фарбами.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 57, № 142.
- 168. Мінея службова, квітень = Минія, мѣсяц апрілій.** — Київ, 1893. — 1 тит. арк., 1–150, 1–19, [1] = 171 арк. : іл. ; 4°.
Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки.
Друк двома фарбами.
Особливості примірника:
Запис: «Игумена Глеба Кієво-Печерской Лавры Ковалевскаго. 1917 г. 1-го Мая» на титульному аркуші.
Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 57, № 143.

169. Взаимныя должности общаго монашескаго житія. — Київ, 1894. — 66 с. ; 4°.

Ілюстрації: ініціал, заставки, кінцівки.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 58, № 147.

170. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Штамп: «Інв. № 3165» на титульному аркуші.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 58, № 147.

171. Мінея службова, вересень = Минія, мѣсяц септемврій. — Київ, 1894. — 1 тит. арк., 1–304, 1–14, [1] = 319 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 3 гравюри, заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис:

Арк. 4: Игумена.

Арк. 5: Глеба.

Арк. 6: Ковалевскаго.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 58, № 146.

172. Послѣдованіе за усопших. — Київ, 1894. — 24 с. ; 4°.

Ілюстрації: ініціал, заставка, кінцівка.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 58, № 148.

173. Послѣдованіе полунощницы вседневныя. — Київ, 1894. — 106 арк. ; 2°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «К. П. Ус. Ст. Лав. Арх. Валерій» на аркуші 1.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 57, № 144.

174. Псалтирь с толкованіем. — Київ, 1894. — 305, [1] арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 3 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.

Особливості примірника:

Запис на форзаці: «Сей псалтирь пожертван для чтенія неусипнаго псалтиря послушницей Анны Матвеевковой. 1904 г. Года 30 ч. Октября».

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 58, № 149.

175. Служба с Акафістом святѣй великомученицѣ Варварѣ. — Київ, 1894. — 1-46, [1] = 47 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 59, № 150.

176. Дополнительный Требник. — Київ, 1895. — 1 тит. арк., [1], 1–107, [1] = 110 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки.

Особливості примірника:

Штамп: [...] скита [...] на титульному аркуші та аркуші [1].

Запис: «по описи 1904 г. Общ. № 140 отд. II № 15» на титульному аркуші.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 59, № 151.

177. Чин на одѣяніе рясы и камилавхи. Последование малаго образа, еже есть мантия. Послѣдование великаго ангельскаго образа, еже есть схима: Перепечатаны из Требника митрополита Киевскаго Петра Могилы. — Київ, 1895. — 1 тит. арк., 1–28 = 29 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: форта, 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 59, № 152.

178. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Запис: «Монахини Таисіи Лаховой» на звороті останнього аркуша.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 59, № 152.

179. Те саме. 3-й примірник.

Особливості примірника:

Запис: «Ар. Кронида» на форзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 59, № 152.

180. Те саме. 4-й примірник.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 59, № 152.

181. Чин молебнаго пенія успенію Пресвятыя Богородицы с акафістом, совершаемаго по средам, пред літургією, по прочтеніи часов, в великой церкви Успенскія Кієво-Печерскія Лавры. — Київ, 1896. — 1 тит. арк., [1], 1–81, [1] = 84 арк. : іл. ; 2°.

У додатку (арк. 62–81): Нотныя переложенія молебнаго пенія с акафістом успенію Пресвятыя Богородицы.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з наборних прикрас.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «Подар. Симеон в день хирот. во епископа. 6/XII–53 г.» на форзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 59-60, № 153.

182. Житіє и страданіє святого славнаго великомученика побѣдоносца Георгія. — Київ, 1897. — 58 с. ; 4°.

Ілюстрації: заставка, кінцівка, виливні прикраси.

183. Максим Грек. Правило молебное к божественному и поклоняемому Параклиту пресвятому Духу / творение инока Максима Святогорца. — Київ, 1897. — 34 с. ; 8°.

Ілюстрації: заставка.

Особливості примірника:

Штамп: овальний «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Ан-тирелігійний музей в Києві» на титульному аркуші та с. 15.

Відірвана наклейка на форзаці описом книги німецькою мовою (машинопис).

На титульному аркуші — переклад всіх даних німецькою мовою (олівцем).

184. Мінея службова, вересень = Минія, мѣсяц септемврій. — Київ, 1897. — 1–278, 1–12, [1] = 291 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 60, № 154.

185. Мінея службова, жовтень = Минія, мѣсяц октоврій. — Київ, 1897. — 1–264, 6–12, 1–5 = 276 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 60, № 155.

186. Послѣдованіє утрени, вечерни и полунощницы. — Київ, 1897. — 1 тит. арк., [1], 1–7, 13–16, 1–230 = 243 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 2 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 60, № 156.

187. Служба с Акафістом святителю и чудотворцу Тихону, єпископу Воронежскому. — Київ, 1897. — 49 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.
Друк двома фарбами.
Приплетено до кн.: Служба с Акафістом святителю Ніколаю Мир-
ликійському чудотворцу. — Київ, 1905.

188. Мінея службова, грудень = Минія, мѣсяц декемврій. — Київ, 1898. — 1–288, 1–12, [1] = 301 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.
Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «іером. Герасима» на форзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 61, № 161.

189. Мінея службова, квітень = Минія, мѣсяц апріллій. — Київ, 1898. — 1–148, 1–12, [1] = 161 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.
Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 61, № 159.

190. Мінея службова, травень = Минія, мѣсяц майй. — Київ, 1898. — 1–248, 1–12, [1] = 261 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.
Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 61, № 160.

191. Мінея, січень = Минія, мѣсяц іаннуарій. — Київ, 1898. — 1–326, 1–12, [1] = 339 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.
Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Штамп: «Кієво-Михайловскаго монастыря Іеромонах Иннокетій»
на титульному аркуші та форзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 60–61, № 157.

192. Мінея службова, —= Минія, мѣсяц март. — Київ, 1898. — 1–160, 1–12, [1] = 178 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.
Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «Бродникъ Базар[с]кой волости Волынской губернии
Овручевского уезда Харлампий Прохоровичъ Горловъ» на лівому
нахзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 61, № 158.

193. Акафіст преподобным и богоносным отцем нашим Антонию и Феодосію Печерским. — Київ, 1899. — 1–52, [1] = 53 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 62, № 162.

194. Мінея, липень = Минія, мѣсяц іулій. — Київ, 1899. — 1–250, 1–12, [1] = 263 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 62, № 164.

195. Мінея, серпень = Минія, мѣсяц август. — Київ, 1899. — 1–290, 1–12, [1] = 303 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 62, № 165.

196. Мінея, червень = Минія, мѣсяц іуній. — Київ, 1899. — 1–216, 1–12, [1] = 229 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 62, № 163.

197. Октоих, сиречь Осмогласник, с 5-го гласа по 8-й = Октоїх. — Київ, 1899. — 1–268, 1–22, [1] = 291 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 62-63, № 166.

198. Служба с Акафістом Божественным страstem Христо-вым. — Київ, 1899. — 1–34, [1] = 35 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Приплетено до кн.: Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ, в честь и память явленія чудотворныхъ ея ікони, нарицаемая Іверскія. — Київ, 1913.

199. Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ Утоли моя печали. — Київ, 1899. — 36 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставка, кінцівка.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Приплетено до кн.: Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ, в честь и память явленія чудотворныя ея ікони, нарицаемыя Іверскія. — Київ, 1913.

200. Служба преподобным отцем печерским, ихже мощи в ближней и дальней пещерѣ нетлѣнно почивают. — Київ, 1900. — 1 тит. арк., [1], 1–184, [1], 1–14, [1] = 202 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «упокой Господи Иеромонаха Феодорита скончавшагося 2 января 1932 года» на форзаці.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 63, № 167.

201. Служба с акафістом святителю и чудотворцу Митрофану: память его ноемврія в кг день. — Київ, 1900. — 47 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівка.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 63, № 168.

202. Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.). Сочиненія святого Димитрія, Митрополита Ростовскаго. Ч. 4 : содержащая в себѣ Лѣтопись сего Святителя, сказующую Дѣянїя от начала міробытїя до рождества Христова, с присовокупленїем Синописа, или краткаго описанїя о началѣ Славенскаго народа. — Київ, 1901. — 728 с. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставка.

Особливості примірника:

Штампи: овальний «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Антирелігійний музей в [Києві]» та прямокутний німецький штамп на титульному аркуші.

Наклейка з описом книги німецькою мовою (машинопис) на форзаці.

Запис: «Изъ числа книг Климента Зюбровскаго 1906 года» на форзаці.

203. [Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.)]. Житія святих минеи – четьи. Месяц февруарій. — Київ, 1902. — 1–200, [3] = 203 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 64, № 171.

204. [Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.)]. Життя святих минеи – четьи. Месяц декемврий. — Київ, 1902. — 1–404, [3] = 407 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 64, № 172.

205. Іоанн Златоуст. Чин священныя и божественныя Літургіи же во святих отца нашего Іоанна Златоустаго. — Київ, 1902. — 1–100, [2] = 102 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 2 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «Іеродіаконъ Амвросій рукоположенъ во Іеромонаха Преосвященнымъ Никодимомъ въ Св. Лавре. 1918 г. марта 3 дня» на форзаці.

206. Іоанн Златоуст. Чин священныя и божественныя Літургіи же во святих отца нашего Іоанна Златоустаго. — Київ, 1902. — 1–81, [1] = 82 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 2 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 63, № 169.

207. Послѣдованіе ко святому причащенію и по святом причащеніи. — Київ, 1902. — 21 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 64, № 170.

208. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Втрачено аркуші 18–21.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 64, № 170.

209. Те саме. 3-й примірник.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 64, № 170.

210. [Копинський, Ісаія]. Алфавит духовный. — Київ, 1904. — 1 тит. арк., 1–128, [3] = 132 арк. ; 8°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 64, № 173.

211. Макарий Египетский. Слова святого Макария Египетскаго. — 4-те вид. — Київ, 1904. — 244 с. ; 8°.

Ілюстрації: ініціал, заставка, кінцівки.

Особливості примірника:

Штамп: овальний «Бібліотека», навколо напис: «Центральний Ан-тирелігійний [музей в Києві]» на титульному аркуші.

Наклейка: опис книги німецькою мовою (машинопис) на форзаці.

212. Правило к божественному причащенію. — Київ, 1904. — 1 тит. арк., [1] 1–243, [1] = 246 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 14 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «Г. Киевъ. 10. Июля 1907. Года. Напамять. послушница. Анна. А. Д.» на форзаці.

213. Божественная Літургія преждеосвященных святого Григорія Двоеслова. — Київ, 1905. — 1–52, [2] = 54 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 64–65, № 174.

214. Взаимныя должности общаго монашескаго житія. — Київ, 1905. — 48 с. ; 4°.

Ілюстрації: ініціал, заставка, виливні прикраси.

215. Канон покаянный ко Господу нашему Иисусу Христу : печатан из Правильника. — Київ, 1905. — 12 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціал, заставка, кінцівка.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Приплетено до кн.: Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ, в честь и память явленія чудотворныя ея іконы, нарицаемыя Іверскія. — Київ, 1913.

216. Служба с Акафістом пресвятѣй и животворящей Троицѣ. — Київ, 1905. — 44 арк. ; 4°.

Ілюстрації: ініціали, заставка, кінцівка, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 65, № 177.

217. Служба с Акафістом святителю Ніколаю Мирликійському чудотворцу. — Київ, 1905. — 70 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 65, № 175.

218. Требник. — Київ, 1905. — 312, [1] арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, ініціали, заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 65, № 176.

219. Псалтирь. — Київ, 1906. — 1 тит. арк., 2–256, [1] = 257 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 2 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 66, № 178.

220. Служба с Акафістом иже во святых отцу нашему Димитрію, митрополіту Ростовському. — Київ, 1906. — 1 тит. арк., 4–54 = 51 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставка, кінцівка, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Приплетено до кн.: Служба с Акафістом святителю Ніколаю Мирликійському чудотворцу. — Київ, 1905.

221. Служба с Акафістом святителю и чудотворцу Митрофану, первому єпископу Воронежскому. — Київ, 1906. — 41 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставка, кінцівка, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Приплетено до кн.: Служба с Акафістом святителю Ніколаю Мирликійському чудотворцу. — Київ, 1905.

222. Типікон, сієсть Устав. — Київ, 1906. — 1 тит. арк., [3], 1–457, [1] = 462 арк. ; 2°.

Ілюстрації: форта, заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 66, № 179.

223. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Штамп: «Кієво-Михайловського монастиря», в який вписано: «Архидіак. Онуфрія».

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 66, № 179.

224. Службник. — Київ, 1907. — 1 тит. арк., 2–74, 221–319, [1] = 174 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 1 літографія, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 66, № 180.

225. Службник. — Київ, 1907. — 339, [1] арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 4 літографії, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 66–67, № 181.

226. Чин священныя и божественныя Літургіи. — Київ, 1907. — 75–220 = 145 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 3 літографії, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 67, № 182.

227. Акафіст пресвятѣй и животворящей Троицѣ. — Київ, 1908. — 52 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставка, кінцівка.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 67, № 183.

228. Апостол. — Київ, 1908. — 427, [1] арк. ; 4°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 67, № 184.

229. Евангелія, чтомая во святый и великий четверток: на літуріи, на умовеніи и по умовеніи ног: и во святый и великий пяток. — Київ, 1908. — 42 арк. ; 8°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 67–68, № 185.

230. Никифор (Феотокі, Микола). Толкованіе воскресных евангелій с нравоучительными бесѣдами / сочинено на Еллино – Греческом языкѣ преосвященным Нікифором, бывшим архієпископом Астраханским и Ставропольским, с Еллино–Греческаго на Россійскій язык переведено в Казанской Академіи. — Київ, 1908. — 1 тит. арк., [1], 1–299 = 301 арк. ; 4°.

Ілюстрації: ініціал, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Особливості примірника:

Штамп: «Вансовичъ Иванъ Ивановичъ» на аркуші 1.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 68, № 188.

231. Послѣдованіе исходное монахов. — Київ, 1908. — 46 арк. ; 8°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Записи : «Архимандрит Валерій К. П. Ус. Ст. Лавры. 1941 г. 19-го / 1-го. Ближняя Пещеры Св. Лавры» на форзаці;

«18/V отпевание о. Галактиона начало 10 часов ровно, окончено в 11 ч. 45 м.» на звороті форзацного аркуша;

«Отпевание архим. Валерия. 3/V–53. Начало: 11 ч. 40 м. Окончено: 2-15 = Всего 2 ч. 35 м. 17 Кафисма на распев» на титульному аркуші;

«К. П. Ус. Ст. Лав. Арх. Валерій» на аркуші 1.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 68, № 186.

232. Правило к божественному причащенію. — Київ, 1908. — 357, [1] арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 15 гравюр, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Запис: «Доброй страдалице Олимпіаде Александровне Силиной для молитвенных подвиговъ съ упованіемъ на милость Божию. Архим. Амвросій Наместник Лавры. 12 мая 1916 г. Кіевъ» на титульному аркуші.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 68, № 187.

233. Чин поминовенія о православных воинѣх, и о всѣх за вѣру и отечество на брани убіенных. — Київ, 1908. — 24 арк. ; 4°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 68, № 189.

234. Григорий Двоеслов. Божественная Літургія преждеосвященных святого Григорія Двоеслова. — Київ, 1909. — 1 тит. арк., 2–52, [2] = 54 арк.: іл. ; 12°.

Ілюстрації: 2 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 69, № 190.

235. Мінея, місяць жовтень = Минія, мѣсяц октоврій. — Київ, 1910. — 335, [1] арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 69, № 191.

236. Псалтирь. — Київ, 1910. — 256, [1] арк.: іл. ; 4°.

Ілюстрації: 3 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках з гравійованих деталей.

237. Священное євангеліє, Господа нашого Ісуса Христа. — Київ, 1911. — 1 тит. арк., 1–347, [1] = 349 арк.: іл. ; 8°.

Ілюстрації: 4 літографії.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 69, № 192.

238. Дополнительный требник. — Київ, 1912. — 1 тит. арк., [1], 1–109, [1] = 112 арк. ; 4°.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 69, № 193.

239. Молитвы, чтомья в навечеріи пятьдесятницы. — Київ, 1912. — 16, [1] арк. ; 2°.

Ілюстрації: ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70, № 194.

240. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Аркуші книги обрізані під час виконання палітурної роботи.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70, № 194.

241. Послѣдованіє молебныхъ пѣній. — Київ, 1912. — 1 тит. арк., [1], 1–145, [1] = 148 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70, № 195.

242. Правило к божественному причащенію. — Київ, 1912. — 1 тит. арк., [1], 243 = 245 арк.: іл. ; 4°.

Ілюстрації: 14 гравюр, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Особливості примірника:

Записи: «На молитвенную память о. Николаю и м. Валентине. О Упокоении нов. пос. Нины день кончины 18/X–94 по новому стилю»; «Варвары, матері кончина 1986 г. 17 мая по новому» на вклеєному аркуші перед аркушем 1.

243. Служба с Акафістом Покрову Пресвятыя Богородицы. — Київ, 1912. — 42 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставка, кінцівка.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Приплетено до кн.: Акафіст пресвятѣй и животворящей Троицѣ. — Київ, 1908.

244. Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ, Утоли моя печали. — Київ, 1912. — 39 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 1 гравюра, заставка, кінцівка.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Приплетено до кн.: Акафіст пресвятѣй и животворящей Троицѣ. — Київ, 1908.

245. Іоанн Златоуст. Божественная Літургія иже во святыхъ отца нашего Іоанна Златоустаго. — Київ, 1913. — 1–100, [2] = 102 арк. : іл. ; 12°.

Ілюстрації: 3 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70, № 196.

246. Послѣдованіє за усопшихъ. — Київ, 1913. — 22 с. ; 4°.

Ілюстрації: ініціал, заставка, кінцівка.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70, № 197.

247. Те саме. 2-й примірник.

Особливості примірника:

Назва книги наклеєна на оправу.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70, № 197.

248. Те саме. 3-й примірник.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70, № 197.

249. Псалтирь. — Київ, 1913. — 256, [1] арк.: іл. ; 4°.

Ілюстрації: 3 гравюри, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Особливості примірника:

Запис: «Принадлежит Феодоре Никитичне Горбачевой Псаломщице Свято – Николаевской церкви села Зрайки. На молитвенную память от настоятеля. 14-го марта 1973 года» на форзаці.

250. Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ, в честь и память явленія чудотворныя ея ікони, нарицаемая Іверскія. — Київ, 1913. — 38 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: 1 гравюра, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 70-71, № 198.

251. Службы на каждый день первыя седмицы. Кн. 2 : Четверток, пяток и суббота. — Київ, 1913. — 1–104, 1–88, 1–36, [2] = 230 арк. ; 4°.

Ілюстрації: заставки, кінцівки.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 71, № 199.

252. Акафіст святителю и чудотворцу Міхаилу, первому митрополіту кievскому. — Київ, 1914. — 1 тит. арк., 1-29 = 30 арк. : іл. ; 4°.

Ілюстрації: на звороті першого аркуша літографія, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 71, № 200.

253. Акафіст святому апостолу Андрею Первозванному. — 3-тє вид. — Київ, 1914. — 32 с. : іл. ; 8°.

Ілюстрації: на звороті титульного аркуша літографія, ініціали, заставка, кінцівка.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 71, № 201.

254. Те саме. 2-й примірник.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 71, № 201.

255. Святе Євангеліє = Священное Евангеліє Господа нашего Иисуса Христа. — Київ, 1914. — 1 тит. арк., 1–459, [1] = 461 арк. : іл. ; 2°.

Ілюстрації: 5 літографій, ініціали, заставки, кінцівки, виливні прикраси.

Сторінки в рамках із гравійованих деталей.

Друк двома фарбами.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 72, № 202.

256. Моленія за імператора и за люди во время брани противу супостатов, яке подобает глаголати на вечерни, на утрени и літургії. — Київ, 1915. — 8 с.; 8°.

Бібліографія: Варварич, 1981. — С. 72, № 204.

ПОКАЖЧИК НАЗВ

А

Августійшей непобедимой императрице ея священнійшому цесарському величеству Елісавет Петровні 69

Акафіст божественным страстем Христовым 120

Акафіст живоносному гробу и Воскресенію Господню 155

Акафіст преподобным и богоносным отцем нашим Антонію и Феодосію Печерским 193

Акафіст пресвятѣй и животворящей Троицѣ 227

Акафіст святителю и чудотворцу Міхаилу 252

Акафіст святому апостолу Андрею Первозванному 135, 253, 254

Акафісти 39

Акафісти з канонами 153

Акафісты с каноны 153

Акафісты с каноны и прочая душеполезная моленія 65

Алфавіт духовний 56, 58, 84, 85, 141, 210

Анфологiон 1, 66

Апостол 67, 96, 228

Б

Бесѣды на 14 посланій святого апостола Павла 5

Бесѣды на Дѣянiя святых апостол 6

Божествѣныя литургія 4

Бесѣды на книгу Бытiя 87

Бесіди о покаяніи 88

Бесѣды на Матфеа Євангелiста 107

Біблія, сирѣчь книги Священнаго Писанiя 75, 93

Бібліи, сирічь книг священнаго писанiя 97

Біблія 75, 93, 97

Божественная Літургія иже во святых отца нашего Іоанна Златоустаго 245

Божественная Літургія преждеосвященных святых Григорiя Двоеслова 213, 234

В

Вѣнец Христов 45, 46

Взаимныя должности общаго монашескаго житiя 116, 128, 169, 214

Выклад о церкви святой и о церковных речах 29

Д

Двѣ книги о Покаяніи, двѣ книги о Преставленіи брата его Сатира, и два утешительныя слова на смерть Императоров младшаго Валентинiана и Феодосiя Великаго 105

Диалогисм духовный си ест двоесловіе 59

Дополнительный Требник 124, 176, 238

Е

Євангелiя 229

Євангеліе учительное 13

Євхологiон 17–19

Є

Євангеліе 72, 132

Євангеліе учительное 13

Ж

Житіе и страданіе святого славнаго великомученика побѣдоносца Георгiя 182

Житіе и страданіе святых преподобномученицы Евдокии 133

Житіе преподобнаго и богоноснаго отца нашего Антонiя Печерскаго Кіевскаго 127

Житіе преподобнаго отца нашего Васіліа Новаго 156

Житіе преподобнаго отца нашего Іоанна Дамаскина 157

Житiя святых минеи – четьи 203, 204

З

Зборник, то есть, собраніе нѣкоторых моленій 142

И

Истолкованіе молитвы 55

К

Казаня приданыи до книги Ключ разумѣнія названои 24

Камень вѣры 64

Канон покаянный 215

Канони Богородицы с малым повечерієм 94
Канонник 112
Ключ разумѣнія 23
Книга Діяній и посланій святых апостол 67
Книга житий святых 47, 49, 52–54, 57, 60, 79–83, 109, 117, 123, 126
Книга Завѣта Нового 22
Книга о вѣрѣ 2
Книжица сія, Сборник именуемая 103
Книга Новаго Завѣта 62
Краткие поученія о главнѣйших спасительных догматах вѣры 152

Л

Лейтургіаріон, си ест Службник 11, 14, 21
Лѣствица, возводящая на небо 140

М

Месіа правдивый 30
Меч духовный 28
Миніа, мѣсяц август 195
Миніа, мѣсяц апріллій 168, 189
Миніа, мѣсяц декемврій 188
Миніа, мѣсяц іаннуарій 191
Миніа, мѣсяц іулій 194
Миніа, мѣсяц іуній 196
Миніа, мѣсяц маіі 190
Миніа, мѣсяц март 167, 192
Миніа, мѣсяц ноямврій 137
Миніа, мѣсяц октоврій 185, 235
Миніа, мѣсяц септемврій 171, 184
Миніа, мѣсяц февруарій 136
Миніа общая 42
Мир с Богом челоуѣку 31, 32
Мінея, липень 194
Мінея, листопад 137
Мінея, лютий 136
Мінея, місяць жовтень 235
Мінея святкова й загальна 1, 42
Мінея, серпень 195
Мінея, січень 191
Мінея службова, березень 167, 192
Мінея службова, вересень 171, 184
Мінея службова, грудень 188
Мінея службова, жовтень 185
Мінея службова, квітень 168, 189
Мінея службова, травень 190
Мінея, червень 196
Молебное пѣніе к Пресвятѣй Богородицѣ 114

Моленія за імператора 256
Молитвослов 104
Молитвы, чтомыя в навечеріи Пятдесятиницы 134, 239, 240

Н

Наставленіе о собственных всякаго христіанина должностях 111
Несідалное у престола пресвятыя троицы со духи ангельскими душею предстоящей 61
Новий Завіт 62
Новий Завіт (Євангеліє і Апостол) 76
Новий Завіт і Псалтир 22, 48
Номоканон 7

О

Оглавленіе книг Священнаго Писанія 73
Огородок Маріи Богородицы 37, 38
Октоих, сіест Осмогласник 51
Октоих, сиречь Осмогласник 197
Октоих 51

П

Патерик Печерскій, сіесть Отчник 100, 121
Патерик Печерський 25, 40, 77, 78, 91, 95
Патерік или Отѣчник Печерскій 25, 40
Повѣствованіе о безсмертном успеніи Богородиці 26, 27
Полуустав 16, 33
Посланія 106
Последованіе во святую и великую неделю Пасхи 158
Послѣдованіе за усопших 172, 246–248
Послѣдованіе исходное монахов 231
Послѣдованіе ко святому причащенію и по святом причащеніи 207–209
Послѣдованіе молебных пѣній 241
Послѣдованіе Парастаса, сирѣчь великія паніхиды 138
Послѣдованіе полунощницы всеневныя 173
Послѣдованіе утрени, вечерни и полунощницы 159, 186
Поученія душеполезна различна к своим его учеником 10
Поученіе святительское к новопоставленному іерею 125
Поучительных слов или бесід десять 89

Правило к божественному причащенію 212, 232, 242
Правило молебное к божественному и поклоняемому Параклиту пресвятому Духу 183
Православное ученіе или сокращенная христіанская богословія 98
Псалтир 74, 86, 102
Псалтирь 219, 236, 249
Псалтирь блаженного пророка и царя Давида 50
Псалтир із тлумаченням 86
Псалтирь с толкованіем 63, 174

Р

Розыск о раскольнической брынской вѣрѣ 71, 90, 139

С

Святе Євангеліє 255
Священное Євангеліє 163, 237, 255
Синописис 36, 41, 43, 44
Славянскій или церковный букварь 154
Слова святого Макарія Єгипетскаго 211
Слово на Латинов 3
Служба и Акафіст Святителю и Чудотворцу Митрофану 113, 115
Служба с Акафістом Божественным страдем Христовым 198
Служба с Акафістом иже во святых отцу нашему Димитрію, митрополіту Ростовскому 220
Служба с Акафістом Покрову Пресвятыя Богородицы 243
Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ 250
Служба с Акафістом пресвятѣй Богородицѣ Утоли моя печали 199, 244
Служба с Акафістом пресвятѣй и животворящей Троицѣ 216
Служба с Акафістом святѣй великомученицѣ Варварѣ 175
Служба с акафістом святителю и чудотворцу Митрофану 201, 221
Служба с Акафістом святителю и чудотворцу Тихону, єпіскопу Воронежскому 187

Служба с Акафістом святителю Николаю Мирликійскому чудотворцу 217
Службы на каждый день первыя седмицы 251
Службы преподобным отцем Печерским 118, 119, 143, 144, 200
Служебник 4, 11, 14, 21, 70, 101, 110, 224, 225
Собраніє разных поученій на всѣ воскресные и праздничные дни 92, 99
Сокращенный катихизис 146–149
Сочиненія святого Димитрія, Митрополита Ростовскаго 150, 151, 202

Т

Типікон, сієсть Устав 222, 223
Тлъкованіє на Апокалипсіи 8
Толкованіє воскресных Апостолов с нравоучительными беседами 108
Толкованіє воскресных євангелій с нравоучительными бесѣдами 230
Требник 17–19, 129, 218
Требник дополнительный 124, 130
Тріодіон, си ест Трипѣснец 12, 15, 20
Тріодь пісна 15, 20
Тріодь цвітна 12
Трубы на дни нарочитыя 34, 35

Х

Христовы о блаженствах проповѣди толкованіє 122

Ц

Царю Іустініану главизны поучительны 9

Ч

Часослов 68, 161
Чин молебнаго пенія успенію Пресвятыя Богородицы с акафістом 181
Чин на одѣяніє рясы и камилавхи 160, 177–180
Чин освященія храма, от архіерея творимаго 131, 145
Чин поминовенія о православных воинех 164–166, 233
Чин священныя и божественныя Літургіи 162, 205, 206, 226

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРІВ ТА ПЕРСОНАЛІЙ

А

Агапіт, диякон 9
Андрій Кесарійський 8
Андрій Первозванний 135 (про нього),
253 (про нього), 254 (про нього)
Афанасій, патріарх Александрійський
73
Амвросій, єпископ Медіоланський 105
Антоній Печерський 127 (про нього),
193 (про нього)

Б

Баранович, Лазар 28

В

Валентиніан, імператор 105 (про
нього)
Варвара, великомучениця 61 (про неї),
175 (про неї)
Василій Великий 4, 162
Василій Новий 156 (про нього)
Василій, святий 11, 14, 21

Г

Галятовський, Йоанікій 23, 24, 30
Георгій Побідоносець 182 (про нього)
Гізель, Інокентій 31, 32, 34, 35
Голенковський, Варлаам 59
Григорій 156
Григорій Двоєслов 213, 234

Д

Давид, цар 50
Димитрій Ростовський (Туптало Д. С.)
47, 49, 52–54, 57, 60, 71, 79–83, 90,
109, 117, 123, 126, 139, 150, 151,
202–204, 220 (про нього)
Дорофей, авва 10

Є

Євдокія, преподобномучениця 133
(про неї)
Єлизавета Петрівна, імператриця 69
(про неї)

І

Ігнатій Богоносець 106
Іоанн Богослов 8 (про нього)
Іоанн Дамаскин 51, 157 (про нього)
Іоанн Златоуст 4–6, 11, 14, 21, 55, 87–
89, 107, 205, 206, 245
Іоанн Ліствичник 140
Іустиніан, цар 9 (про нього)

К

Козачинський, Михайло 69
Копинський, Ісаїя 56, 58, 84, 85, 141, 210
Копистенський, Захарія 2
Кроковський, Іоасаф 61

Л

Левшин, Петро Георгійович *див. Платон*

М

Макарий Єгипетський 211
Максим Грек 3, 183
Митрофан, єпископ Воронізький 221
(про нього)
Митрофан, святий 113 (про нього),
115 (про нього), 201 (про нього)
Михаїл, митрополит 252

Н

Никифор (Феотокі, Микола) 108, 230
Ніколай Мирлікійський 217 (про нього)

П

Павло, апостол 5 (про нього)
Платон (Левшин, Петро Георгійович)
98, 146–149
Прокопович, Феофан 122

Р

Радивилівський, Антоній 37, 38, 45, 46

С

Сатир 105 (про нього)
Софонович, Феодосій 29

Т

Тимофей Соколов *див. Тихон Воро-*
нізький
Тихон Воронізький (Тимофій Соколов)
111
Тихон, єпископ Воронізький 187 (про
нього)
Туптало Д. С. *див. Димитрій Ростов-*
ський

Ф

Феодосій Великий, імператор 105 (про
нього)
Феодосій Печерський 193 (про нього)
Феотокі, Микола *див. Никифор*

Х

Харламов І. 105 (пер.)

Я

Яворський, Стефан 64

БІБЛІОГРАФІЯ

(каталоги, що містять описи відповідних кириличних видань та посилання на які подаються скорочено):

Бондар, Кисельов, 2008 = Кириличні стародруки 15–17 ст. у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського; уклад.: Н. П. Бондар, Р. Є. Кисельов, за участю Т. М. Росовецької; заг. ред. Г. І. Ковальчук. — Київ, 2008. — 232 с. : 44 арк. іл.

Бочковська-Мартинювич, Хауха, 2012 = Зібрання українських стародруків XVI–XVIII століття / [зібр. описали: В. Г. Бочковська-Мартинювич, Л. В. Хауха]. — Київ : АДЕФ-Україна, 2012. — 481 с. : іл.

Варварич, 1981 = Славянские книги кирилловской печати XVII–XX вв. Книги, изданные в типографии Киево-Печерской лавры : каталог / сост. Г. Е. Варварич; науч. ред. : Н. П. Рудь, Н. П. Визирь; Гос. ист. б-ка. — Киев, 1981. — 79 с.

Волощенко, 2017 = Волощенко С. Колекція Митрополита Володимира (Сабодана) : рукописи, стародруки і рідкісні видання = Collection of Metropolitan Volodymyr (Sabodan): manuscripts, old printed books and rare editions : каталог / С. Волощенко; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. — Київ : Фонд пам'яті Блаженнішого Митрополита Володимира, 2017. — 500, [3] с. : фот. — Текст укр., англ.

Гусева, II-I, 1981 = Украинские книги кирилловской печати XVI–XVII вв. : каталог изданий, хранящихся в ГБЛ. Вып. 2. Т. 1: Киевские издания 2-й пол. XVII в. / сост. А. А. Гусева, Т. Н. Каменева, И. М. Полонская. — Москва, 1981. — 322 с.

Запаско, Ісаєвич, I, 1981 = Пам'ятки книжкового мистецтва : каталог стародруків, виданих на Україні. Кн. 1: 1574–1700 / Я. П. Запаско, Я. Д. Ісаєвич. — Львів : Вища школа, 1981. — 136 с. : іл.

Запаско, Ісаєвич, II-I, 1984 = Пам'ятки книжкового мистецтва : каталог стародруків, виданих на Україні. Кн. 2, ч. 1 : 1701–1764 / Я. П. Запаско, Я. Д. Ісаєвич. — Львів : Вища школа, 1984. — 132 с. : іл.

Запаско, Ісаєвич, II-II, 1984 = Пам'ятки книжкового мистецтва : каталог стародруків, виданих на Україні. Кн. 2, ч. 2 : 1765–1800 / Я. П. Запаско, Я. Д. Ісаєвич. — Львів : Вища школа, 1984. — 128 с. : іл.

Кагамлик, 2005 = Кагамлик С. Р. Києво-Печерська лавра: світ православної духовності і культури (XVII–XVIII ст.) : монографія / С. Р. Кагамлик; Нац. Києво-Печерський іст.-культур. заповідник, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; відп. ред. В. М. Колпакова; відп. за вип. В. М. Рекеда. — Київ : Нац. Києво-Печерський іст.-культур. заповідник, 2005. — 550, [1] с. : іл.

Каменева, Гусева, I, 1981 = Украинские книги кирилловской печати XVI–XVII вв. : Каталог изданий, хранящихся в ГБЛ. Вып. 1 : 1574 – I половина XVII в. / ГБЛ; сост.: Т. Н. Каменева, А. А. Гусева. — Москва, 1976. — 448 с. : ил.

Максименко, 1975 = Кириличні стародруки українських друкарень, що зберігаються у львівських збірках: (1574–1800) : зведений каталог / уклад

Ф. П. Максименко. — Львів : Вища школа: Вид-во при Львів. держ. ун-ті, 1975. — 126, [1] с.

Петров, 1958 = Славянские книги кирилловской печати XV–XVIII вв. : Описание книг, хранящихся в Гос. публичной б-ке УССР / сост.: С. О. Петров, Я. Д. Бирюк, Т. П. Золотарь ; Акад. наук УССР. Гос. публичная б-ка УССР. — Киев : Изд-во Акад. наук УССР, 1958. — 266 с.

Половникова, Ситий, 1998 = Колекція кириличних стародруків із зібрання Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського : каталог / упоряд.: С. О. Половникова, І. М. Ситий ; відп. ред. О. Б. Коваленко ; Чернігівський іст. музей ім. В. В. Тарновського ; Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Сектор польової археографії. — Київ, 1998. — 216 с. — (Науково-довідкові видання з історії України ; вип. 44).

Свенцицкий, 1908 = Свенцицкий, Илларион Семенович. Каталог книг церковно-славянской печати / И. Свенцицкий ; Издавництво Церковного музея во Львове. — Жовква : Печатня ОО. Василян, 1908. — 213 с.

Титов, 1924 = Титов, Федір Іванович. Матеріяли для історії книжної справи на Вкраїні в XVI–XVIII ст. : всезбірка передмов до укр. стародруків / проф. [протоіерей] Хв. Тітов ; Укр. акад. наук. — Київ, 1924. — Розд. паг. : іл. — (Збірник Історично-філологічного відділу / Українська академія наук ; № 17).

Ундольский, 1871 = Очерк славяно-русской библиографии / [соч.] В. М. Ундольского ; с дополнениями А. Ф. Бычкова и А. Викторова. — Москва : Московский публичный и Румянцев. музеи, 1871. — [4], IV с., 388 стб., 25 с. — (Хронологический указатель славяно-русских книг церковной печати с 1491-го г. по 1864-й г. ; вып. 1).

Флегонтова, 2005 = Видання кириличного друку (1581–1916) : каталог / Національна парламентська бібліотека України ; уклад. Н. Флегонтова ; відп. ред. О. Лазарева. — Київ, 2005. — 43 с. — (Колекції НПБ України).

Юріна, Батенко, 2016 = Кириличні стародруки XVI–XVIII століть у зібранні Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника : каталог / авт.-упоряд.: Л. Юріна, Н. Батенко; Нац. Києво-Печерський іст.- культур. заповідник. — Київ : Видавець Олег Філюк, 2016. — 216 с.

ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК НАЗВ СТАРОДРУКІВ

АКАФІСТ – дослівно грецькою «несідалне», тобто читання слів, під час якого не дозволяється сидіти. Так називається відправа молитов (12 «кондаків» і 12 «ікосів»), в яких прославляється Ісус Христос, Божа Мати або який-небудь святий. Акафісти читають на молебнях, іноді під час всеношної, на утрени замість «кафізмів», до читання Євангелія.

АНФОЛОГІОН (МІНЕЯ СВЯТКОВА, АНФОЛОГІЙ) – назва рукописних і друкованих збірників літургійного та учительного змісту, що містять вибрані служби свят Господніх, Богородичних і Святих на всі дванадцять місяців року.

АПОСТОЛ – богослужбова книга, що містить книги Нового Завіту: Діяння святих апостолів, Соборні послання та Послання апостола Павла, поділені на зачала, та ін. тексти.

ЄВАНГЕЛІЄ – складається з чотирьох перших книг Нового Завіту, написаних євангелістами Матеєм, Марком, Лукою та Іоанном. Містить оповідання про земне життя Ісуса Христа. Особливість Богослужбового Євангелія в тому, що, окрім звичайного поділу на глави і стихи, поділяється ще на особливі частини, названі «зачалами».

КАНОННИК чи повний **МОЛИТВОСЛОВ** – богослужбова книга, що містить вибрані канони, акафісти, щоденне молитовне правило і послідовність до Святого Причастя для церковної і келійної (домашньої) молитви.

МІНЕЯ – назва кількох богослужбових книг православної церкви: Мінея загальна – містить загальні служби для всіх святих одного «лику»: апостола, святителя, мученику, преподобному тощо, а також богослужіння, загальні для цілих категорій святих; Мінея місячна – містить змінні частини богослужінь нерухомих церковних свят річного кола богослужінь на кожен день місяця окремо; Мінея святкова (Анфологійон, Трефологійон) – містить вибрані з Мінею місячних богослужбові тексти на великі, дванадесяті та особливо шановані свята.

НОМОКАНОН – книга, призначена передусім для священнослужителів. Вона мала значний попит духовенства, оскільки у ній містився не тільки перелік канонічних правил Церкви, а й практичні настанови, важливі для паростирського служіння.

ОКТОЇХ (ОСЬМОГЛАСНИК) – церковно-богослужбова книга, що містить піснеспіви (тропарі, кондаки, канони та ін.), поділені на вісім наспівів чи «гласів». Кожен «глас», своєю чергою, містить піснеспіви на всю седмицю, отже, служби Октоїха повторюються раз на вісім тижнів.

ПАТЕРИКИ – різновид агіографічних збірників, у яких об'єднувалися оповідання та короткі повісті про ченців – подвижників якоїсь обителі чи місцевості. Найвизначнішою пам'яткою вітчизняної літератури вважають Києво-Печерський патерик, де зібрано легенди й оповідання про історію будівництва Успенського собору, численних мешканців монастиря, про подолання земних спокус, дотримання аскетичних норм життя.

ПОЛУУСТАВ – церковна книга, що вміщує деякі богослужбові тексти, молитви, календарно – довідковий матеріал та ін.

ПСАЛТИР – священно-богослужбова книга, що містить псалми, поділені на кафізми і слави. Псалтир використовують під час богослужіння частіше за всі інші богослужбові книги.

СИНОПСИС Київський – огляд української і східноєвропейської історії, скомпонований у другій половині XVII ст. Синопис починається від давніх слов'ян і сягає другої половини XVII ст., присвячуючи особливу увагу історії Київської Русі. Автор Синопису достеменно невідомий, хоча здебільшого авторство приписують архимандриту Інокентієві Гізелю. Починаючи від першодруку (1674), перевидавався близько 30 разів. Є першим підручником з історії України.

СЛУЖЕБНИК (ЛІТУРГІАРІОН) – богослужбова книга, призначена священникам та дияконам для звершення церковних богослужінь. У ній послідовно подані вечірня, рання, Божественна літургія святих Іоанна Златоуста, Василя Великого та Григорія Двоєслова, послідування до причастя і навчальні відомості, а також деякі інші тексти.

ТИПІКОН (УСТАВ) – церковно-богослужбова книга, яка містить виклад порядку проведення богослужінь річного кола, сукупність вказівок: в які дні й години, на яких службах, у якому порядку слід читати або співати молитви, які містяться у Служебнику, Часослові, Октоїху та ін.

ТРЕБНИК – церковно-богослужбова книга, що містить тексти Святих Таїнств – хрещення, сповіді, вінчання, похорону та ін. (крім таїнства священства), а також різного роду освячень і молебнів.

ТРИОДІОН (ТРИПІСНЕЦЬ) – богослужбова книга для перед- і повеликоднього часу церковного календаря.

ТРИОДЬ ПІСНА – богослужбова книга, що містить змінні богослужбові тексти для читання і співу під час недільних богослужінь в період підготовки до Великого посту і самого посту, а також першого і останнього тижнів посту (до суботи перед Великоднем) включно.

ТРИОДЬ ЦВІТНА (КВІТНА) – богослужбова книга, у якій зібрано змінні богослужбові тексти для читання й співу в недільні та деякі інші дні від свята Великодня до Неділі всіх святих (перша після Трійці) включно.

ЧАСОСЛОВ (ОРОЛОГІОН) – церковно-богослужбова книга, що містить молитви щоденних церковних служб, призначена для вжитку священників, читців і співаків. Назва походить від слова «часи» (години) – частини церковної служби. Крім незмінних молитов, у Часослові вміщено змінні піснеспіви – тропарі, кондаки, пасхалії, потрібні вказівки церковного уставу.

Науково-довідкове видання

**Кириличні видання друкарні
Києво-Печерської лаври:**

каталог колекції
Національної історичної бібліотеки України

Макет створено у видавничому відділі
Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»

Корегування
Черняхівської О. М.

Дизайн
Єгорової Л. М.

Наша адреса: 01015, Україна, м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 21
тел./факс (044) 406-63-43
Офіційний сайт: www.kplavra.kyiv.ua

Підписано до друку 0.0.2022. Формат 70×100/16 .
Наклад 0. Зам. №

Віддруковано на ЗАТ "ВПІОЛ". 03151, Київ, вул. Волинська, 60.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
серія ДК № 752 від 27.12.2001 р.